

Handelstarieven

Door een overeenkomst tussen EU en VS is handelsoorlog vermeden, maar zekerheid is er nog niet. ▶ P. 9

CIPC-analyses

De resultaten van 114 stalen genomen in België voldeden overal aan de norm. ▶ P. 34

Caroline Van der Heyden:

“Boerenbond bewaakt dat men blijft bij het oorspronkelijke MAP-akkoord uit 2023.” ▶ P. 33

Boer&Tuinder

Zomerreeks
Lekker
tafelen start
bij ons

Boer in de kijker Willem en Dirk ▶ P. 16

“Voedsel produceren met een duurzame blik op de toekomst”

Lekker tafelen
start bij
onze boeren

Kom langs
Neem je fiets en
volg een fietslus!
Zie website.

www.dagvandelandbouw.be

42 land- en tuinbouwbedrijven zetten hun deuren open voor het publiek

EEN INITIATIEF VAN

radio2

de zondag

IN SAMENWERKING MET

Van de week

5 Brieven piekbelasters illustreren waar het stikstofdecreet schuurt

Actualiteiten

8 Ammoniakemissiearme technieken
9 Europa in 't kort
10 Libramont blikt tevreden terug

De markt

12 Commentaar bij de prijzen van granen en pluimvee

Beweging

14 Vijf tips tegen de groeipijnen van een coöperatie

Zomerreeks

16 "En het bleef niet bij dromen"
20 "We moeten uitpakken met al het lekkers dat Vlaanderen te bieden heeft"
21 Vlamingen met buitenlandse roots omarmen onze eetcultuur

Teelttechniek

24 (On)kruid niet altijd een pest in de wijngaard
34 Gunstige CIPC-analyses in aardappelloodsen

Paard & Sport

38 EK voor Landelijke Ruiters Minderhout

Boer&Tuinder knijpt er opnieuw een weekje tussenuit. Ons volgende nummer verschijnt op 21 augustus.

© COVERFOTO: MARCO MERTENS

MAP7, waar staan we en wat komt er nog?

In dit dossier belichten we enkele maatregelen zoals goede teelt-, bodem- en bemestingstechnieken, beschermingsstroken en de kantenstrooier.

Werkgroep wijnbouw start met bestuur

Boerenbond zet een nieuwe stap in de ondersteuning van de Vlaamse wijnbouw met de oprichting van een bestuur voor de werkgroep wijnbouw Boerenbond.

27

© SHUTTERSTOCK.COM

Wie is Annelies Paelinck?

Annelies droomt van een toekomst waarin hun biobedrijf blijft bloeien, met gezonde dieren en eigen geteeld voeder.

"We vragen dat de bevoegde instanties proactief met de boer meedenken."

Hanne Leirs,
adviseur Milieubeleid ▶ p. 7

“Zomerse evenementen kunnen vaak niet zonder de lokale boeren.”

Dankjewel aan alle landbouwers die mee de zomer maken

Intussen zitten de politieke nachtelijke marathonvergaderingen er alweer even op, zijn de zomerakkoorden afgeklopt en bevinden we ons in het zogenaamde politiek reces. Een periode van relatieve rust.

Op beleidsniveau dan toch. Want de binnenlandse politiek mag dan wel even stilliggen, de vele verenigingen die ons land rijk is, draaien momenteel op volle toeren en wereldwijd is er ook geen sprake van rustig vaarwater. Velen genieten deze periode van een welverdiende zomervakantie - op een festivalweide, aan het kampvuur met de jeugdbeweging, of tijdens een sportfeest op het platteland. Graag wil ik daarbij ook even stilstaan bij wie dit vaak allemaal mee mogelijk maakt: onze land- en tuinbouwers.

Elk jaar weer stellen zij hun weides open voor onder meer concerten, jeugdverenigingen, kampeeractivitei-

ten, randinfrastructuur bij festivals zoals parkings en campings, ruitertornooien en de gekende KLJ-sportfeesten. De terreinen worden tijdelijk omgetoverd tot bruisende ontmoetingsplekken, waar jong en oud samenkomen om te genieten van de zomer. En intussen gaat het werk op het veld gewoon verder.

Land- en tuinbouwers tonen hiermee opnieuw wat voor een belangrijke schakel ze zijn voor de sociale cohesie in onze maatschappij. Zomerse evenementen maken deel uit van ons DNA. Ze zijn vervlochten in onze samenleving en zorgen voor verbondenheid, maar kunnen vaak niet plaatsvinden zonder de ruimte en medewerking van de lokale boeren.

Deze stille inspanningen verdienen meer dan een dankjewel. Ze verdienen erkenning, ook van onze beleidsmakers. Want wie niet alleen voor het voedsel op ons bord zorgt, maar ook mee aan de kar trekt om van de zomer voor duizenden mensen een feest te maken, verdient het om ook in het beleid gehoord en gewaardeerd te worden.

Aan alle boeren en tuinders: bedankt voor jullie inzet, gastvrijheid en engagement. Jullie maken het verschil, ook in de zomer. We rekenen erop dat binnenkort, als het politiek reces er weer opzit, onze politici meer dan ooit oog hebben voor de maatschappelijke meerwaarde die onze land- en tuinbouwsector biedt.

voorzitter@boerenbond.be

Brieven piekbelasters illustreren waar het stikstofdecreet schuurt

Het stikstofdecreet biedt geen rechtszekerheid, maar duwt ook meedenkende veehouders opnieuw de onzekerheid in. De brieven die een tiental veehouders vorige maand in de bus kregen illustreren de absurditeit van een kil rekenmodel. Boerenbond vraagt menselijkheid en meedenkend vermogen in het vertalen van theoretische uitkomsten naar de boerenpraktijk.

Ivan De Clercq / Illustraties: Joris Snaet

Hof ten Steenborre ligt aan het einde van een doodlopende straat in Atembeke, een gehucht in Geraardsbergen. Het melkveebedrijf ligt tegen het Raspaillebos aan. “Als wandelaars uit het bos komen zie ik ze vaak meteen een foto nemen van het landschap. Die diversiteit in het landschap met bos en open ruimte is net wat Geraardsbergen zo mooi maakt”, vertelt Patrick Mertens (51), terwijl hij naar het landschap wijst.

Heel rustig

Koeien in het landschap en landbouw in het algemeen maken daar van oudsher onderdeel van uit. Ook Hof ten Steenborre bestaat al meer dan 200 jaar. Patrick nam samen met zijn vrouw Nadine Devos het bedrijf over van zijn schoonouders. “Ik krijg vaak de opmerking dat het hier ideaal is om te boeren, en in zekere zin is het dat ook. Het is hier heel rustig; burens klagen hier nooit over overlast want ik heb geen

buren.” Ook de hellingen storen Patrick niet. “Soms zie ik een koe die 50 meter van mij graast in de wei niet staan omdat ze zich net onderaan de helling bevindt, maar het hoort erbij.

Op sommige percelen is beweiding nu eenmaal de enige optie, omdat ze te hellend zijn om te maaien of te bewerken.” Het gras, de maïs en de gerst van andere percelen die hij wel kan bewerken gebruikt hij voor de eigen koeien. Ook de pulp van de suikerbieten keert terug van de suikerfabriek in het rantsoen van de koeien.

Overleg voor nieuwe stal

Ogenscheinlijk rustig boeren, maar de realiteit is al vijftien jaar anders. Het voorspel begon in 2010. Toen wou Patrick – die drie jaar daarvoor zijn job buitenshuis had opgezegd – een nieuwe stal bouwen. Omdat het land-

De stille inspanningen van onze land- en tuinbouwers verdienen meer dan een dankjewel. Ze verdienen erkenning, ook van onze beleidsmakers.

schap beschermd was, zocht Patrick het overleg met het agentschap Onroerend Erfgoed. Na overleg mocht er een nieuwe stal komen, met een dubbele nok, en met eenzelfde soort materialen als de oude stal om niet 'industriëel' over te komen.

In 2013 sloeg het noodlot toe. Een brand maakte een oude stal met de grond gelijk. De loods die nadien op de locatie van die oude stal werd gezet, kreeg ook groen licht.

“Maar in oktober 2014 viel de befaamde rode brief in de bus. Dat gaf ons het gevoel dat al die eerdere goedkeuringen maar om te lachen waren,” herinnert Patrick zich.

Permanente omgevingsvergunning

Patrick wou niet bij de pakken blijven neerzitten. In 2019 koos hij het pad van de reconversie als onderdeel van een flankerend beleid om zijn rode brief weg te werken. “Met de hulp van Boerenbond ging ik opnieuw in overleg met het Agentschap voor Natuur & Bos (ANB). Ik wist zelf ook wel dat ik op deze locatie geen 500 melkkoeien kon houden en heb dat ook zo aangegeven. Om aan de vooropgestelde reductie te voldoen, koos ik een ammoniakemissiearme vloer, in combinatie met een mestrobot met water. Dat betekende dat ik roosters van nog geen tien jaar

moest uitbreken en vervangen. Bij ANB gaven ze me ook mee dat ze het toenmalige reductiepercentage van 43% niet gingen aanvaarden en gingen rekenen aan 25%. Toen een zure appel, maar achteraf misschien wel een goede beslissing geweest, aangezien het reductiepercentage later overal naar 25% is bijgesteld. Met een kleine aanpassing aan de gebouwen en het volledig focussen op het melkvee kreeg ik het voor ons bedrijf rechtgerekend, en ben ik ervoor gegaan.”

Patrick Mertens:

“Ik dacht als ‘rood bedrijf in 2014’ veilig te zitten na mijn vergunde aanpassingen in 2019.”

Zo gezegd zo gedaan, en Patrick kreeg een omgevingsvergunning. Een omgevingsvergunning waarvan oorspronkelijk gezegd werd dat deze van onbepaalde duur zou zijn. Maar het stikstofdecreet bepaalde dat elke vergunning wordt opengebroken. Ook Patrick zal dus ten opzichte van zijn referentiesituatie 2021 nog 25% moeten zakken om aan zijn PAS-referentie 2030 te voldoen. Omdat na 2015 gedane reducties mogen meetellen, zal die inspanning voor Patrick hopelijk haalbaar zijn.

Geen rechtszekerheid

Het flankerend beleid waar Patrick in 2019 gebruik van maakte, bood de

mogelijkheid om aan veeteelt te blijven doen, mits er – zware – investeringen gemaakt werden. Patrick dacht daarmee veilig te zitten voor de komende jaren. Niets blijkt echter minder waar. “Volgens het stikstofdecreet moet VLM de impactscore op basis van de gemiddelde veebezetting in de mestbankaangifte van 2020, 2021 en 2022 berekenen. Wanneer de impactscore voor minstens twee van de drie jaren 50% of meer bedraagt, je een piekbelaster. Ik had al informeel vernomen dat ik een piekbelaster was. Deze maand kreeg ik dan een aangetekende brief in de bus met de officiële mededeling die dat bevestigde.”

Opnieuw piekbelaster

De nieuwe stempel van piekbelaster sloeg in als een bom. Waar Patrick in 2019 zware inspanningen leverde om zijn bedrijf te laten voldoen aan de strengste normen en daarvoor ook de zegen kreeg van de vergunningverlener, lijkt nu alle gegeven zekerheid weer op losse schroeven te staan. “Piekbelasters zijn bedrijven waarvan de uitstoot een disproportioneel grote impact heeft op de stikstofgevoelige Europees beschermde natuur in de nabije omgeving”, zo leest de website van de Vlaamse overheid. “De stikstofdepositie van die bedrijven bedraagt meer dan de helft van wat het meest gevoelige natuurtype in de buurt van het bedrijf kan verdragen.”

Nieuwe rollercoaster

Hanne Leirs is adviseur op de studiedienst van Boerenbond en kent de bepalingen van het stikstofdecreet goed. “Eén van de weinige lichtpuntjes in het stikstofdecreet is dat piekbelasters nu niet automatisch verplicht worden om te stoppen. Ze kunnen zelf bepalen hoe zij hun impact willen reduceren. Maar het is niet oké dat landbouwers, die een hele rollercoaster hebben doorgemaakt met steeds veranderend beleid, en

die daarvoor na een zwaar traject groen licht kregen, nu opnieuw in de onzekerheid worden gegooid.”

De concrete gevolgen voor Patrick lijken op het eerste gezicht nog vrij beperkt. Dat hij als piekbelaster geen tijdelijke vergunning kan aanvragen is niet meteen een issue aangezien zijn vergunning van onbepaalde duur toelaat dat hij zich pas tegen eind 2030 in orde stelt met het decreet. Wél zal Patrick ervoor moeten zorgen dat de impactscore van zijn bedrijf tegen 2030 daalt onder de 50%. De kans is groot dat dat bij het realiseren van zijn PAS-referentie 2030 het geval zal zijn.

Totale willekeurigheid

Het is vooral de berekening die de VLM moet maken die Patrick nog met veel vragen laat zitten. In 2020 bedroeg zijn impactscore 67%, in 2021 55% en in 2022 40,8%. “Voor 2020 had ik mijn ammoniakemissiearme vloer nog niet in de mestbankaangifte opgenomen omdat die er nog niet het hele jaar lag. Tot onze verbazing bleek onze impactscore voor 2021 – ondanks alle inspanningen – opnieuw boven de 50% uit te komen. Maar vooral: in 2022 daalde mijn impactscore significant terwijl mijn veebezetting zo goed als gelijk bleef. Bij navraag kreeg ik antwoord dat de verklaring voor de schommeling lag bij de meteorologische omstandigheden. Het ene jaar blijkt mijn impactscore te hoog voor het gebied achter mijn tuin; het daaropvolgende jaar te hoog voor het gebied aan de overkant van de straat. De willekeur lijkt totaal: het is niet mijn bedrijfsvoering maar wel de weersomstandigheden die bepalen of ik al dan niet piekbelaster ben. Je bent als boer letterlijk afhankelijk van de grillen van de wind om te weten of je verder kan.”

Meedenken met de boer

“2021 was een heel nat jaar, wat zorgt voor heel vreemde bokkensprongen in de impactscore van dat jaar”, bevestigt

Hanne. “Wanneer dat zorgt voor een stempel als piekbelaster, is het normaal dat dit boeren tegen de borst stuit.

Grillige input in een rekenmodel zorgt voor een grillige output. De computer zegt ‘ja’ of ‘nee’, op basis van een rekenkundige oefening, maar met potentieel grote gevolgen. Die uitkomst wordt dan als een soort vonnis meegedeeld aan de betrokken boeren. Dat moet beter en vooral menselijker kunnen.”

Veranderde regels

Patrick beaamt: “Berekeningen zijn gebaseerd op theoretische aannames. Zo werd in 2019 bij mij uitgegaan van acht emissiepunten, nu nog vier. Het is misschien een detail, maar de bokkensprongen in de uitkomst van mijn impactscore laten vermoeden dat het wel eens cruciale verschillen zouden kunnen zijn. Ik dacht als ‘rood bedrijf in 2014’ veilig te zitten na mijn vergunde aanpassingen in 2019. Nu blijken de regels van het spel veranderd te zijn nog tijdens het spel. Ik zou eventueel tegen 2030 beweiding in mijn vergunning kunnen laten opnemen. Maar wat doet dat met de reductie van mijn ammoniakemissiearme vloer? Eén plus één is helaas geen twee, vrees ik.”

Boeren verdienen meer zekerheid

Net zoals met eerdere besluitvorming rond ‘rode’ bedrijven is de onzekerheid en onstabiele het moeilijkste om te dragen. Het stikstofdecreet biedt daar geen houvast, stelt Hanne Leirs vast. “Wij merken dat er bij heel wat boeren geen vertrouwen meer is in het beleid. Het is heel moeilijk om boeren advies te geven. Moet je als boer de status van piekbelaster aanvechten of biedt het flankerend beleid voor piekbelasters net de juiste begeleiding? Voor hetzelfde geld beslist het beleid dat piekbelasters sowieso dicht moeten. En waar sta je dan? Boeren verdienen meer zekerheid en toekomstperspectief dan dit”, besluit Hanne. ■

Hanne Leirs

adviseur Milieubeleid
hanne.leirs@boerenbond.be

Laat je omringen

De decretale vastlegging van atypische meteogegevens om te bepalen of iemand al dan niet een piekbelaster is, is slechts één van de vele tekortkomingen die Boerenbond in het stikstofdecreet ziet. Boerenbond werkt op twee sporen. Enerzijds vechten we het stikstofdecreet aan voor het Grondwettelijk Hof. Het stikstofdecreet zoals het nu is moet vervangen worden door iets dat écht zekerheid en toekomstperspectief biedt. Ligging zou geen molensteen mogen zijn. Anderzijds moeten we in tussentijd aan de slag met het decreet zoals het nu is. Aan de bevoegde instanties vragen we dat zij op een menselijke manier omgaan met de boeren die nu weer een stempel opgekleefd krijgen. We vragen dat ze elk dossier oplossingsgericht benaderen en proactief met de boer meedenken. Ons advies aan boeren is: laat je goed omringen, zorg voor een adviesbureau of advocaat aan je zijde en probeer in een goede relatie met je gesprekspartners naar de gepaste oplossing toe te werken.

We vragen dat de bevoegde instanties elk dossier oplossingsgericht benaderen en proactief met de boer meedenken.

Op de website

www.boerenbond.be/actualiteit

Transfarm

Boerenbond investeert de komende drie jaar in onderzoek van Transfarm (KU Leuven) rond innovatie in de land- en tuinbouwsector.

Nitraatresidu's op laagste niveau ooit

Uit de recentste meetcampagne van de Mestbank blijkt dat het nitraatresidu op het laagste punt bleef sinds het begin van de metingen in 2007. Het is duidelijk dat de inspanningen van de sector lonen.

Oogstdemo hennep in Tienen

Ontdek op donderdag 14 augustus in Tienen hoe industriële hennep wordt geteeld en geoogst. Leer hoe deze veelzijdige teelt past in jouw landbouwrotatie.

Podcast Europa

Op 16 juli stelde Europa een nieuwe begroting en een gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) voor. Beluister de nieuwe Boerenbondpodcast om te ontdekken wat ze precies inhouden.

Sandra Michiels

© LELY

Boerenbond eist rechtszekerheid voor PAS-technieken

MELKVEE Een nieuw advies van het Wetenschappelijk Comité (WeComV) zorgt voor ongerustheid in de melkvee-sector. Er worden vraagtekens gezet bij de werking van stikstofreducerende vloertechnieken. Volgens het Comité zouden bijna alle vloersystemen een fors lager reductiepercentage moeten krijgen. Boerenbond eist rechtszekerheid én de snelle uitrol van nieuwe technieken. Dit gaat voor alle duidelijkheid over een advies. Voorlopig verandert er niets. Boerenbond zal het advies nu eerst zeer grondig analyseren. We benadrukken dat het WeComV in

de eerste plaats dringend werk moet maken van de erkenning van nieuwe technieken die haalbaar en betaalbaar zijn. Om te kunnen voldoen aan de opgelegde reductiedoelstellingen moeten landbouwers zeer grote investeringen doen in gebouwen en technieken. Verschillende boeren hebben al sterk geïnvesteerd op basis van de beschikbare kennis. Dat mag niet verloren gaan. Onze landbouwers hebben recht op rechtszekerheid. 2030 komt snel dichtbij. Er is nu echt nood aan duidelijkheid en een zo breed mogelijk scala aan werkbare en betaalbare technieken. ■

Lely Sphere officieel erkend als ammoniakemissiearm systeem

MELKVEE Vlaams minister Jo Brouns maakte eind juli bekend dat hij het innovatieve stalsysteem Lely Sphere officieel erkent als ammoniakemissiearm systeem. Daarmee wordt voor het eerst een techniek voor melkvee toegevoegd aan de zogenaamde AER-lijst. Lely Sphere is een circulair stalsysteem dat meststromen scheidt en ammoniak in de stal opvangt, omzet en hergebruikt in de vorm van circulaire kunstmest. De techniek haalt 77 procent

ammoniakreductie in de stal, zonder afbreuk te doen aan dierenwelzijn of gebruikscomfort. Het is goed dat er eindelijk een nieuwe stikstofreducerende techniek is erkend waardoor het keuzemenu aan reductie-maatregelen wordt uitgebreid. We hopen dat dit nieuwe systeem niet verzandt in juridisch getouwtrek. De minister geeft nog aan dat hij volop aan het werk is om nog meer technieken op de AER-lijst te plaatsen. ■

Europa in 't kort

Europese Commissie | Handelsoorlog vermeden

De Amerikaanse president Trump onderkende vorige week de wijziging van zijn 'wederzijdse (handels)tarieven' die hij in het vooruitzicht had gesteld voor landen die tegen 1 augustus geen overeenkomst met de VS zouden hebben afgesloten. De EU sloot op de valreep een 'deal' die opgelucht maar weinig enthousiast met een handdruk werd bezegeld door Europees Commissievoorzitter Ursula von der Leyen. De Europese 'deal' is niet onbesproken maar brengt, volgens von der Leyen, toch enige stabiliteit en voorspelbaarheid voor burgers en bedrijven aan beide kanten van de Atlantische Oceaan. Het had erger gekund. Het akkoord past in een breder geopolitiek kader. Naast herwonnen stabiliteit in handelsrelaties tussen de EU en de VS werd ook de strategische samenwerking versterkt (lees: hersteld). Al kan ook die weer snel veranderen.

Handelstarieven | Pijnpunt voor landbouw

De 'deal' is geen handelsakkoord, eerder een verbintenis inzake tarieven en een Europese belofte met betrekking tot militaire aankopen, energieleveringen en investeringen. Voor de EU-uitvoer naar de VS geldt vanaf deze week één enkel, allesomvattend tariefplafond van 15%. Dat is meer dan de 10% die al van kracht was, maar minder dan de 30% waarmee de VS dreigde. Dat tarief is geldig voor zowat alle goederen op enkele 'strategische' uitzonderingen na. Voor de invoer van Amerikaanse producten waren de meeste Europese invoertarieven al afgeschaft, andere zouden nu volgen. Er komt betere toegang voor een beperkt aantal 'niet-gevoelige' Amerikaanse landbouwproducten ter waarde van 7,5 miljard euro (slaolie, zaden, granen, noten, ook tomatenketchup en koekjes). Er is beloofd om de 'niet-tarifaire' handelsbelemmeringen af te bouwen door gezamenlijke normen op te stellen en/of

door wederzijdse erkenning. Hierover zal worden onderhandeld. Zoals bekend ligt het behoud van deze belemmeringen zeer gevoelig voor de Europese landbouw. Denk aan invoerverbod voor hormonenvlees, chloorkippen, nieuwe ggo-gewassen.

Meerjarenbegroting | Nieuw landbouwbeleid

De goedkeuring van het Europees meerjarig financieel kader (2028 – 2034) en zijn invulling worden beslist geen 'wandeling door het park'. Het voorstel botste vorige maand al meteen op zware kritiek, zowel in het Europees Parlement als in bepaalde lidstaten. Voor de landbouwsector zijn die financieringsvoorstellen de grootste strop. Rond de invulling van het toekomstige Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) liggen, strikt genomen, weinig tot geen nieuwigheden voor. De Europese Commissie beperkt zich tot herschikking van bestaande instrumenten. De landbouw zal het vooral moeten hebben van de voorgestelde vereenvoudigingen maar ook van de invulling en cofinanciering door de lidstaten. Die zullen gevat uit de hoek moeten komen. In ons geval is dat Vlaanderen. ■

Jacques Van Outryve,
senior writer

© EUROPESE UNIE, 2025

Zichtbaar opgelucht maar niet van harte bezegelt Europees commissievoorzitter Ursula von der Leyen de overeenkomst met president Trump. De EU heeft de VS (nog) nodig.

76

Europese preferentiële handelspartners

De EU heeft een netwerk van 44 preferentiële handelsakkoorden met 76 partners dat Europese bedrijven de mogelijkheid biedt om binnen een stabiel, betrouwbaar en vooral voorspelbaar kader wereldwijd handel te drijven. Daar is de VS niet bij! De recente 'deal' met Trump over handelstarieven is geen handelsakkoord. Aan handelsakkoorden gaan jaren van onderhandelingen vooraf. Voor landen zonder preferentiële handelsakkoorden gelden de WTO-regels. Zowel de EU als de VS zijn lid van de WTO. Of de 'deals', die de VS over Amerikaanse handelstarieven sluit, in regel zijn met de WTO is zeer de vraag. Trump weet dat de WTO momenteel een tijger is zonder tanden. De VS heeft die er trouwens zelf uitgetrokken. Europese handelsakkoorden en/of economische associatieverdragen worden regelmatig gemoderiseerd, zoals onlangs het handelsakkoord met Oekraïne en zopas nog met Moldavië. Zo wordt de toegang tot de EU van welbepaalde Moldavische landbouwproducten (pruimen, tafeldruiven, appels, kersen, tomaten) verder geliberaliseerd en krijgt de EU meer toegang tot de Moldavische markt voor varkensvlees en pluimvee, melk en boter. Beide partijen kunnen een vrijwaringsmechanisme activeren indien de invoer nadelige gevolgen heeft voor de markt.

Foire de Libramont blikt terug op succesvolle editie

BEURS Landbouwbeurs Foire de Libramont in de provincie Luxemburg kan terugblikken op een succesvolle editie 2025. In totaal brachten 194.733 mensen een bezoekje aan het grote landbouwevenement dat plaatsvond van 25 tot en met 28 juli. Dat zijn er een paar duizend meer dan vorig jaar. De beurs is over het algemeen heel rustig verlopen, hoewel er onder de boeren veel onrust heerst over de beleidsbeslis-

singen op verschillende niveaus die impact hebben op de land- en tuinbouw. Op zaterdag kwam eurocommissaris voor Landbouw Christophe Hansen langs om de beurs te bezoeken en in gesprek te gaan met de Waalse landbouworganisaties over het meerjarig financieel kader en het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Ook de Waalse minister van Landbouw kwam op bezoek.

© FOIRE DE LIBRAMONT

Maar Foire de Libramont stond bovenal toch in het teken van gezellig samenzijn met andere professionals en liefhebbers van de lokale landbouw. Er waren de traditionele veeprijskampen en nieuwe landbouwmachines werden voorgesteld in de Mecanic Show. De landbouwbeurs zet al jaren sterk in op duurzaamheid met als *baseline* 'hier begint een duurzame wereld'. Beursthema van dit jaar is 'Onze landbouw: iedereen betrokken, iedereen in actie'. Dit jaar kregen ook plant- en diergezondheid extra aandacht onder andere via de Pôle One Health, een samenwerking tussen een twintigtal organisaties uit de keten van

de plantaardige en dierlijke productie. Het publiek kon er ontdekken met welke grote uitdagingen onze landbouw geconfronteerd wordt op sanitair vlak. Ook de verschillende facetten van de plantaardige en dierlijke productie stonden in de kijker, net als de essentiële rol van de organisaties die bezig zijn met voedselveiligheid. ■

Liesbet Corthout

Volgend jaar zal de Landbouwbeurs van Libramont - naar tweejaarlijkse gewoonte - opnieuw gevolgd worden door twee dagen met bosbouwdemonstraties.

Foire de Libramont stond bovenal in het teken van gezellig samenzijn met andere professionals en liefhebbers van de lokale landbouw.

Nieuwe generatie triazool

Uitstekende bestrijding van *Alternaria*

Weersonafhankelijk

Gunstig milieuprofiel

Grown better with **RevySol**

Dynergy®
Maakt het verschil!

BASF
We create chemistry

www.agro.basf.be

Dynergy®: toelatingsnummer: 11217P/B - 75 g/l mefenitruconazol. Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig. Lees vóór gebruik eerst het etiket en de productinformatie. RevySol®: BASF-gedeponerd handelsmerk voor de werkzame stof mefenitruconazol.

Vraag voor Chris Botterman

Hoofd Sociale Zaken Boerenbond

Hebben mijn seizoenwerknemers recht op feestdagen deze zomer?

Op 21 juli was het de nationale feestdag. Binnenkort is het 15 augustus, Maria-Tenhemelopneming. Iedere keer stelt zich de vraag wat dit concreet betekent voor seizoenpersoneel. In ons land zijn er tien wettelijk voorziene feestdagen: 1 januari, Paasmaandag, 1 mei, Hemelvaartsdag, Pinkstermaandag, 21 juli, 15 augustus, 1 november, 11 november en Kerstmis. Dit houdt in dat bijvoorbeeld Allerzielen en tweede kerstdag géén wettelijke feestdagen zijn. Ook de Vlaamse feestdag 11 juli is geen verplichte feestdag. Sectoren of ondernemingen kunnen aanvullende feestdagen toekennen. In de land- en tuinbouw hebben wij geen bijkomende feestdagen voorzien. Vaste werknemers hebben altijd recht op betaling van de tien wettelijke feestdagen zonder dat ze arbeid moeten verrichten.

Voor seizoenpersoneel is de planning belangrijk

Voor seizoenpersoneel is de toepassing van de regelgeving rond de feestdagen iets complexer. Hier wordt gewerkt met dagcontracten. Om te beginnen is het zo dat werken op een feestdag mogelijk is, net zoals ook werken op een zondag kan. Dringende land- en tuinbouwarbeid mag op een zon- of feestdag gebeuren. Daarbij moet alleen het normale loon betaald worden, zonder toeslag. Wanneer een seizoenwerker op een zon- of feestdag werkt, moet er een Dimona-aangifte gebeuren. Deze dag wordt beschouwd als een normale werkdag. Voor een vaste werknemer die werkt op een feestdag, moet er binnen de zes weken een recuperatiedag voorzien worden. Voor seizoenpersoneel is dit niet mogelijk. Zij hebben recht op een feestdagvergoeding (een premie) gelijk aan het aantal uren dat op de feestdag gewerkt is. En dit zonder een Dimona-aangifte. Hierbij kan ook de forfaitaire sociale bijdrage toegepast worden. Het kan ook gebeuren dat een feestdag plaatsvindt ná enkele dagen van tewerkstelling. Seizoenpersoneel werkt met dagcontracten. De tewerk-

stelling stopt elke avond en de dag nadien begint er nieuw contract. Wanneer een seizoenkracht niet komt aan vijftien dagen arbeid zonder onderbreking, moet er geen enkele feestdag betaald worden ná afloop van de tewerkstelling. Er is echter recente rechtspraak die een impact heeft op de praktijk van onze bedrijven. ■

Wat is arbeid zonder onderbreking? Nieuwe rechtspraak!

De regel inzake de betaling van de feestdagen ná afloop van de tewerkstelling, heeft een grote impact voor seizoenpersoneel. Het contract stopt elke avond! Wij hebben vroeger aangeraden in het arbeidsreglement op te nemen dat de onderneming werkt in de zesdagenweek. Wanneer een seizoenwerker op een zaterdag niet zou werken, zou er een onderbreking zijn van de tewerkstelling. Recente rechtspraak aanvaardt dit niet meer! Er is ook meer controle door de inspectie. Er moet een onderbreking zijn in de normale planning van de betrokken seizoenwerker. Men mag niet alleen kijken naar wat de arbeidsdagen in de onderneming zijn. Wanneer de werknemer niet komt aan vijftien dagen arbeid zonder onderbreking door een vrije dag te voorzien op een dag waarop hij normaal arbeid zou verrichten, is geen enkele feestdag verschuldigd die zich situeert na de tewerkstelling. Men moet deze vijftien dagen bekijken juist voor maandag 21 juli en ook juist voor zaterdag 15 augustus.

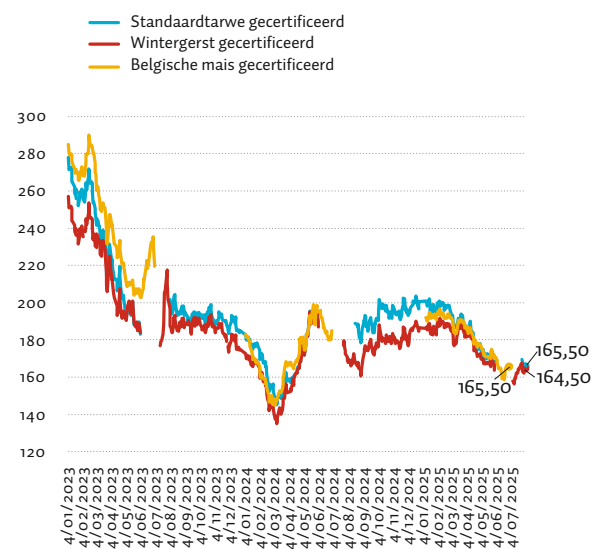
Via www.boerenbond.be/vraaghetaanChris beantwoordt Chris Botterman nog andere vragen omtrent sociale zaken of kan je zelf een vraag stellen.

Granen | Goede oogstverwachtingen

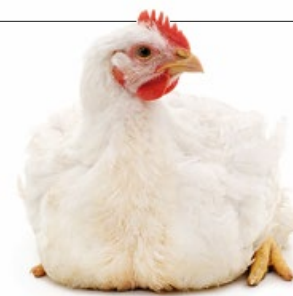
De wereldwijde graanoogst zou volgens het laatste rapport van de voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) dit jaar 2.925 miljoen ton kunnen bereiken. Het zou gaan om een stijging met 2,3 procent, tot een nieuw record. Voor tarwe zou een globale productie van 805,3 miljoen ton bereikt worden. Het gaat om een stijging van bijna 1 procent, volgens de FAO te danken aan beter dan verwachte rendementen in India en Pakistan. Van de overige graansoorten - waaronder mais, gerst en sorghum - zou de productie met 3,5 procent stijgen tot 1.564,5 miljoen ton. Wat mais betreft, spreekt de FAO van gunstige omstandigheden in Brazilië en een groter dan verwacht ingezaaid areaal in India die de oogst doen stijgen. Deze compenseren de verwachte dalingen in Oekraïne en de Europese Unie, onder andere te wijten

aan droogte. In Oekraïne, de graanschuur van Europa, drukken de aanhoudende droogte in het oosten van het land en eerdere vorstschade de opbrengstverwachtingen. Ook op de Amerikaanse markt was er prijsdruk en die had eveneens gevolgen voor de Europese graanmarkt. Franse tarwe probeert vanaf het begin van het seizoen zijn exportkansen te maximaliseren door aan te bieden aan lagere prijzen. In deze context daalde de termijnprijs voor september 2025 op Euronext met 2 euro per ton en sloot af op 196,25 euro per ton. De maismarkt is rustiger in een context van een dalend productiepotentieel in Europa en vertraging van de Braziliaanse export. De termijnprijs voor november 2025 op Euronext daalde dan ook maar zeer lichtjes. In navolging van de oliehoudende zaden heeft Europees koolzaad het

Prijzevolutie van granen Synagra

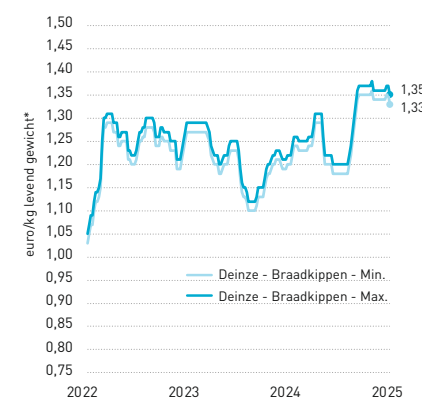
moeilijk aangezien soja en palmolie gezamenlijk een dalende trend vertonen op hun respectievelijke termijnmarkten. ■

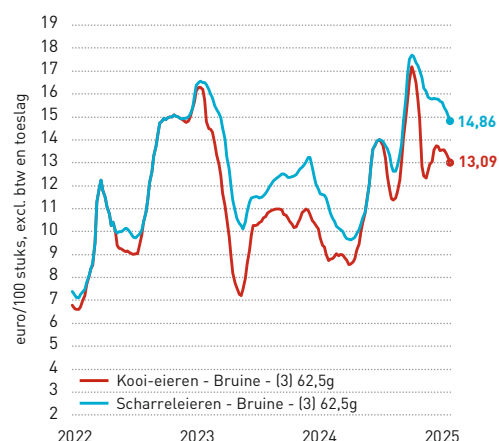
Pluimvee | Prijsdruk

Het aanbod van levende kippen is niet erg groot en alle slachtrijpe kippen worden vlot opgenomen door de markt. Feit is dat het volop verlofperiode is en daardoor is er iets minder vraag naar pluimveevlees. Afgaande op vraag en aanbod van de levende kippen was een ongewijzigde Deinenotering dan logisch en dus ook verwacht. De producenten stelden dit dan ook voor, maar dat was tegen de zin van de slachterijen, die een substantiële daling wilden. Reden hiervoor is dat er momenteel vooral vanuit Nederland druk op de pluimveevleesmarkten wordt gezet. Dat is absoluut geen goed nieuws in het licht van de prijsvorming. Het geeft ook wel aan dat de slachthuizen in Nederland de planning minder goed op orde hebben. ■

Prijzevolutie braadkippen Deinze (minimum- en maximumprijs)

Prijzevolutie eieren Kruisem aan producent

Eieren | Rustige eiermarkten

Verrijkte kooi-eieren

De verwerkingsmarkten doen het, ondanks we midden in de verlofperiode zitten, toch wel behoorlijk. De brekerijen blijven ook koper van de eieren, gezien ze voldoende eieren op stock willen hebben. Eens het verlof achter de rug is zal de vraag naar eierproducten immers terug aantrekken. Het aanbod van eieren is momenteel dan ook eerder krap. De verrijktekooi-noteringen laten maar een beperkte daling optekenen.

Scharreleieren

De stemming op de scharrelmarkten is vrij positief. De vraag ligt op een lager niveau dan buiten de verlofperiode, maar dit geldt eveneens voor de tafeleieren. Het aanbod is evenwel iets te groot voor de vraag en dus moeten de scharrelnoteringen beperkt inleveren. In Nederland merken we dat de pakstations, gezien de stoppersregeling, moeite doen om de legbedrijven aan zich te binden via extra toeslagen. Dat geeft ook aan dat het aanbod richting het najaar wellicht eerder krap zal zijn. ■

Koeien slachtvee: stationair

LAR - Dikbil

29 jul 5,25-5,45

=

€/kg lev. gew.

Koeien geslacht: dalend

Dept.LV - Cat. D - S2

21 jul 915,30

-3,53

€/100 kg koud karkasgew.

Stieren slachtvee: stationair

LAR - Dikbil

29 jul 5,45-5,65

=

€/kg lev. gew.

Stieren geslacht: stijgend

Dept.LV - Jonge - Cat. A - S2

21 jul 953,39

+0,70

€/100 kg koud karkasgew.

Biggen: dalend

Danis - 23 kg

28 jul 34,0

-1,0

€/stuk

Vlaamse Biggenprijs - 25 kg

28 jul 49,0

-1,0

€/stuk

Varkens geslacht: stationair

Danish Crown (DK) - Vleesvarkens

4 aug 1,796

=

€/kg gesl. gew.

Tönnies (D) - Vleesvarkens

31 jul 1,95

=

€/kg gesl. gew.

Vion (NL) - 56% vlees - type A

28 jul 1,80

=

€/kg gesl. gew., excl. btw, excl. toesl.

Belgian Pork Group - Vleesvarkens

4 aug 1,820

=

€/kg gesl. gew.

Slachtpluimvee: dalend

ABC - Braadkippen

4 aug 1,34

-0,01

€/kg lev. gew., incl. Belplume

Deinze - Soepkippen - Extra zware

30 jul 0,89-0,91

=

€/kg lev. gew.

Deinze - Braadkippen

30 jul 1,33-1,35

-0,02

€/kg lev. gew., incl. Belplume

Verrijktekooi-eieren: dalend

Kruisem - Aan producent - Witte - (3) 62,5 g

29 jul 12,54

-0,10

€/100 stuks, excl. toesl.

Kruisem - Aan producent - Bruine - (3) 62,5 g

29 jul 13,09

-0,10

€/100 stuks, excl. toesl.

Kruisem - Handel - Witte - L

29 jul 14,95

-0,11

€/100 stuks, excl. toesl.

Kruisem - Handel - Bruine - L

29 jul 15,35

-0,11

€/100 stuks, excl. toesl.

Scharreleieren: dalend

Kruisem - Aan producent - Witte - (3) 62,5 g

29 jul 13,74

-0,31

€/100 stuks, excl. toesl.

Kruisem - Aan producent - Bruine - (3) 62,5 g

29 jul 14,86

-0,18

€/100 stuks, excl. toesl.

Boter: stijgend

BCZ - Melkerijboter

21 jul 728,78

+22,33

€/100 kg

Melkpoeder: stijgend

BCZ - Mageremelkpoeder

21 jul 277,77

+17,23

€/100 kg

Gerst: dalend

Synagra - Wintergerst gecertificeerd

1 aug 165,00

-1,00

€/ton

Stro: stationair

Lokeren - Tarwestro

30 jul 115,00

=

€/ton

Tarwe: dalend

Synagra - Standaardtarwe gecertificeerd

1 aug 166,00

-1,00

€/ton

Vijf tips tegen de groeipijnen van een coöperatie

Wie denkt dat na de opstart van een coöperatie de zwaarste fase achter de rug is, heeft nog geen groeipijnen gevoeld. En wie ondanks het harde werk afgeremd lijkt te worden in zijn ondernemen, kan wel eens last hebben van de groeiparadox. Die komt er als je de groeipijnen niet (h)erkent en je de groei niet correct aanpakt. Een pijnpunt voor veel coöperaties.

Anne-Marie Vangeenberghe, consulent Coöperatief ondernemen en samenwerken

Op het Cera Coop Event in mei was Matty Paquay, ervaringsdeskundige in het begeleiden van bedrijven met groeipijnen,

een van de sprekers. Hij baseerde zijn workshop op de getuigenis van Lukas Vanelderden, co-founder van Wooncoop cv.

1. Leren van andere coöperaties

Wooncoop werd opgericht in 2017 met als doel de mogelijkheid te scheppen om voor iedereen een kwalitatieve en duurzame woning te voorzien. De coöperatie groeide heel snel van drie naar tweeduizend coöperanten, wat bij de oprichters logischerwijs leidde tot heel wat kopzorgen. In een te korte tijd moesten zij als bestuurder steeds meer borden in de lucht houden. Ondanks het aanwerven van personeel bleef de

stress domineren. Extra personeel als pijnstillert werkte niet meer. Het was tijd om de onderliggende oorzaken in kaart te brengen en structurele oplossingen te zoeken.

Het verhaal van Wooncoop is herkenbaar voor veel agrarische coöperaties. De stichters zijn een groep enthousiaste boeren, maar hun bestuurlijke functie wordt overschaduwed door operationele taken. Elke bestuurder neemt bepaalde taken op zich en doet zijn uiterste best om die goed in te vullen: klanten zoeken en contacteren om er nadien mee te onderhandelen, vennoten werven en tevreden stellen, eventueel een personeelslid aan het werk zetten en aansturen. Elke beginnende onderneming, ook een coöperatie, is bij de opstart gediend met een ploeg mensen die duizendpoten zijn: generalisten die van alles wat weten en veel zelf kunnen doen. Eerder (te) snel dan traag bereikt die onderneming het punt waarop alles pijn doet. Altijd tijd te kort, altijd brandjes blussen, nooit tijd om dingen grondig af te werken.

2. Groeien door te lossen

Dit is het moment waarop je als ondernemer of als bestuur van een coöperatie echt de tijd moet nemen om alle zaken die een vlotte werking afremmen in kaart te brengen. Je kan (als bestuur) onmogelijk alle borden zelf in de lucht houden, je moet dus loslaten. Groeien doe je door te lossen. Wat wel belangrijk is, is dat je het overzicht houdt.

3. Breng structuur in je onderneming

De kans is groot dat je een nieuwe organisatiestructuur moet uittekenen, en daarbij aansluitend, naar nieuwe bestuurs- of personeelsleden moet zoeken. Waar bestuurders van een startende coöperatie vooral doeners moeten zijn, ga je na verloop van tijd op zoek naar 'stuurlui'. In een groeiende coöperatie komt er een moment waar-

bij je ploeg personeelsleden ook een manager nodig heeft. Ze zijn de invulling van je nieuwe organisatiestructuur. Benoem hierin zeer duidelijk de rollen die elk individu moet opnemen. Overlegmomenten en vergaderingen dienen om het overzicht te houden en de werking te stroomlijnen.

4. Hou vast aan je missie, maar hernieuw je werking

In een groeiende coöperatie blijft de missie centraal staan. De missie formuleert het waarom van de samenwerking. Besef wel dat het bedrijf zo geen grotere versie is van het vroegere bedrijf. Het is een andere versie. De missie (waarom) blijft overeind, maar wat (visie) en hoe je het doet (strategie) kan heel anders zijn. De kans is reëel dat je in een groeiproces afscheid moet nemen van pioniers. Je hebt nu mensen nodig met strategisch inzicht en een langetermijnvisie. Mensen die vanuit de praktijk, met de voeten op de grond, toch verder kunnen kijken dan de dagdagelijkse bekommernissen op het eigen landbouwbedrijf en in de coöperatie. Een externe bestuurder kan heel wat nieuwe expertise binnenbrengen.

5. Vennoten mee aan boord

Je hebt ook nood aan bestuurders die aandacht hebben voor de vennoten en kunnen meegeven waar de coöperatie naartoe gaat. Duidelijkheid is cruciaal om de groep in één richting te laten bewegen. Want naast personeel meekrijgen, is het voor een coöperatie ook belangrijk dat de vennoten de koers kennen en volgen – een extra dimensie van coöperatief ondernemen. "Vertrouwen brengt snelheid en resultaten", gaf Matty Paquay mee en het besef dat je in de levensloop van een bedrijf meermaals door die groeicurve moet. "Je moet jezelf geregeld herpositioneren. Je kan dat zo vaak als je hoofd dat aankan." ■

Zomerlectuur

Meer weten over hoe omgaan met groeipijnen? Lees dan het boek 'De groeiparadox. Waarom groeien ondernemingen afremt en pijn doet, en wat eraan te doen'. Auteurs zijn Matty Paquay en Bart Lodewyckx. Het boek is uitgegeven bij Neno en telt 248 pagina's.

In een groeiende coöperatie blijft de missie centraal staan.

Zomerreeks
Lekker tafelen
start bij
onze boeren

Dirk en Willem telen groenten
in en voor de Noorderkempen

“En het bleef niet bij dromen”

Dirk Hendrix en Willem Van Pelt droomden aan de toeg van het jeugdhuis in Merksplas over duurzame voedselproductie. En het bleef niet bij dromen. De twee begonnen - niet gehinderd door enige voorkennis - te experimenteren met groenteteelt. Een vijftal jaar geleden werd Groentegeweld een échte job. “We werkten nog deeltijds naast de boerderij, maar je aandacht verdelen over de twee bleek moeilijk”, vertelt Dirk. “We wilden het goed doen, en dat kon enkel door ons volledig te focussen op één activiteit. Dat is Groentegeweld geworden.” De twee zijn nu dus professioneel en voltijds groenteboer in Weelde, deelgemeente van Ravels. ‘Weld’ in de volksmond en dat verklaart ook meteen de naam van het - verder absoluut niet gewelddadige - bedrijf.

Liesbet Corthout

“Onze insteek is om voedsel te produceren met een duurzame blik op de toekomst”, vertelt Willem. “Nu we daarmee bezig zijn, is daar nog ‘en met meer respect voor de boer’ bij gekomen. Ik vind dat wij onze voedselproductie in eigen handen moeten kunnen houden. Wij doen dat hier op een manier die haalbaar is en blijft voor de volgende generaties. Dat is ook de reden dat we gestart zijn.”

Innovatie in de sector

“We telen hier ‘alles’”, vult Dirk aan, “met uitzondering van asperges, witloof en bewaarteelten zoals uien en aardappelen. Dat zijn grote teelten die veel oppervlakte innemen en lang op het veld staan. Ze zijn ook niet geschikt om met veel handenarbeid te telen en wij werken zonder tractor. Om onze deelnemers deze producten

wel te kunnen aanbieden, werken we samen met een teler uit de buurt die zich hierin specialiseert. Zelf telen we diverse andere groenten.” Groentegeweld is een CSA-boerderij, *Community Supported Agriculture*. Deelnemers sluiten een abonnement af om tijdens het jaar groenten te komen oogsten. “Ons bedrijf ligt in het landelijke Ravels. De markt voor zelfpluk is hier niet zo groot dat we er met twee rendabel van kunnen leven. Daarom werken we ook met pakketten. Die kunnen klanten hier afhalen, of op een van de afhaalpunten in de buurgemeenten. We beperken ons tot de Noorderkempen omdat we de lokale insteek heel belangrijk vinden. Willem heeft altijd in de IT-sector gewerkt. Hij bouwde zelf het onlineplatform waarmee klanten hun abonnement kunnen beheren: zo kan iedereen zelf kie-

zen wat er in zijn of haar pakket zit. Je kan ook gerust een pakketje overslaan als je op vakantie gaat. Het onderscheidt Groentegeweld van andere pakketbedrijven en zorgt voor een hoge klantenbinding. Innovatie is in de landbouwsector belangrijk, ook bij bioboeren. Het imago van de geitenwollen sokken past echt niet bij ons. "Behalve de zelfoogst en de pakketten proberen we ook wat aan horecaverkoop te doen en beleveren we een kindercrèche. Dat is letterlijk bio met de paplepel in de mond geven. Het leuke daaraan is dat we hen groenten kunnen leveren die mogelijk ongeschikt zijn voor de rechtstreekse verkoop, maar wel verwerkt kunnen worden. Er staat een schappelijke kiloprijs op, maar vooral: de crèche kiest er bewust voor en heeft zelfs iemand in dienst om onze bio-groenten te bereiden. Het is écht, lokaal eten. Dit is iets waar wij 200% achterstaan. Het verhaal klopt."

Bio als de standaard

"Het voordeel van de korte keten is dat het de makkelijkste manier is om begrip te krijgen van klanten voor eender wat: een teelt die mislukt, of eentje die net heel hard gaat. Je kan het verhaal vertellen; de mensen zien het hier met eigen ogen en ze snappen wat er gebeurt", weet Dirk. "Ik vind het belangrijk dat we dat hier kunnen doen. Zo ziet de consument ook in dat voedsel voorzien niet zo evident is. Ze begrijpen hoe hard wij afhankelijk zijn van externe factoren. Ons model getuigt wel van veerkracht. We hebben geen monocultuur. Als één teelt mislukt, slaagt een andere wel." "Het feit dat alles wat je maar wil voorradig is, is iets van de laatste veertig jaar. Intussen zijn wij gewend aan supermarkten, maar er moet niet veel gebeuren om het kaartenhuisje in mekaar te laten vallen. Een vrachtschip dat dwars ligt, het

conflict in Oekraïne ... Korte keten helpt om tot een gediversifieerd aanbod te komen uit de eigen streek. Uiteraard moeten we hier geen citrusvruchten willen telen; dat kan hier niet. Maar wat we hier zelf kunnen doen, moeten we zelf doen." "Wij zijn biologisch gecertificeerd, maar wat mij betreft zou dat label op de schop mogen. Ik vind dat het biolabel het normale zou moeten zijn. Bio is voor ons een evidentie. Wij werken op een andere manier, met een andere insteek en zijn ervan overtuigd dat biologisch werken een substantieel deel van de oplossing voor het klimaatprobleem is. We vinden het niet makkelijk om die boodschap te brengen, zonder anderen tegen hun schenen te stampen. Terwijl het net wel onze betrachting is om dat niet te doen. Wij zijn niet de beste boeren ter wereld. Er zijn zeker mensen die wat wij nu doen beter kunnen. Maar ik geloof dat er bij de gangbare boe-

ren ook mensen zitten die met onze aanpak succesvol kunnen werken. Wij nodigen hen heel graag uit om tijdens Dag van de Landbouw kennis te komen maken met onze aanpak. We zijn er trouwens van overtuigd dat er nog veel ruimte is voor bijkomende CSA-bedrijven."

Bioboeren verenigen

Willem gaat verder: "We willen proberen af te geraken van ons spreekwoordelijke eiland. Daarom hebben we een initiatief gestart om bioboeren uit de Noorderkempen te verenigen om samen naar buiten te kunnen komen en een mooi verhaal te kunnen vertellen. Een kleine drie jaar geleden kwamen we voor het eerst samen. Intussen zijn de eerste samenwerkingen een feit. Met onze leverancier van aardappelen en uien bijvoorbeeld, maar we kijken ook verder. Via de Koning Boudewijnstichting zijn we onlangs een project gestart waarin we onze producten verkopen. Samen met chef Sara Colin willen we een gezonde lunchmaaltijd met lokale bioproducten produceren die we zullen aanbieden op bedrijventerreinen in de buurt. Op die manier hopen we onze afzet te vergroten en als biosector hier in de Kempen te kunnen groeien. Niet in aantal hectares, wel in omzet en diversificatie. We merken dat bedrijven er meer en meer belang aan hechten dat hun medewerkers goed eten. Daarvoor willen wij met een oplossing komen. Tijdens Dag van de Landbouw organiseren wij hier een *try out* van onze eerste 'salad in a jar'. We zullen dan zien wat er aanslaat en in het najaar hopen we met de distributie bij de bedrijven te kunnen starten."

Boterham verdienen

"Binnen het bedrijf hebben wij verschillende rollen opgelijst en ieder heeft een eigen verantwoordelijkheid", rondt Dirk af. "Zo is Willem bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de pakket-samenstellingen en meld ik nieuwe

zorg-gasten aan. Je moet de rollen proberen te verdelen, zodat je niet aan alles moet denken. Er is hier meer dan werk genoeg. Het is zaak je hoofd vrij te kunnen maken zodat je niet continu jezelf achterna holt. We zijn allebei jonge vaders. Het is essentieel dat wij het bedrijf kunnen combineren met ons gezinsleven. En er moet een deftig inkomen staan tegenover ons werk. Onze job is net zo maatschappelijk belangrijk als die van een onderwijzer, dus moet er minstens hetzelfde loon tegenover staan. Het is ook belangrijk dat wij geen 70 uur per week moeten kloppen. Uiteraard moeten wij af en toe wat extra tijd in het bedrijf steken, maar dat mag geen stressfactor worden. Zo werken wij indien mogelijk niet op zondag en voor de zaterdag hebben wij een beurtrol. Ook gaan wij in het hoogseizoen op vakantie, om de beurt uiteraard. Onze partners zitten niet mee in de zaak, dus een gezonde werk-privébalans is extra belangrijk." "Het moet mogelijk zijn dat je voedsel produceert zonder je uit de naad te werken", zegt Willem nog. "Ik hoef geen boterham met kaviaar te eten, maar ik wil wél dat mijn kind een goede boterham meeneemt naar school. Dat is de basis waaraan waarschijnlijk elke boer wel wil voldoen. Een eerlijke prijs voor je product, en de mogelijkheid om goed te leven van de landbouw zonder afhankelijk te moeten zijn van subsidies. Zo kan je je autonomie en je eetheid behouden. We zijn blij dat we op deze manier kunnen werken." ■

Groentegeweld

CSA-bedrijf met groenteteelt
Dirk Hendrix en Willem Van Pelt
Weelde-Ravels (Antwerpen)

“We moeten uitpakken met al het lekkers dat Vlaanderen te bieden heeft”

Zo'n 220 streekproducten telt Vlaanderen. Lekkers dat zijn wortels heeft in ons land en kan rekenen op een zekere bekendheid en traditie binnen ons culinair erfgoed. Maar zo'n streekproduct word je niet zomaar. En net daarom moeten we extra trots zijn op onze culinaire tradities, weten ze bij het Vlaams centrum voor Agro- en Visserijmarketing, VLAM.

Liesbet Corthout

Jo Van Caenegem is projectverantwoordelijke streekproducten bij VLAM en dus perfect geplaatst om wat meer te vertellen over het hoe en waarom van Vlaamse streekproducten.

Waarom promoot VLAM lokale producten?

“We zijn in 2003 bij VLAM gestart met de sector bio-, hoeve- en streekproducten. Vooral bij land- en tuinbouwers met thuisverkoop leefde de vraag om bijzondere aandacht te geven aan hun producten, waar in de grotere VLAM-campagnes niet meteen plaats voor was. Ook Europa maakte middelen vrij om deze streekproducten te promoten.”

Wat is precies een streekproduct?

“Wij gaan daarbij terug naar de origine van het woord, waarbij we kijken naar het Franse ‘produits du terroir’. ‘Terroir’ letterlijk in het Nederlands vertalen kan niet. Het gaat namelijk over meer dan alleen de streek. Het is ook de bodem, het klimaat, de geschiedenis van een plek waar een bepaald voedingsproduct zijn origine heeft.”

Hoe kan ik mijn product als streekproduct laten erkennen?

“Er is een lastenboek dat je kan invullen waarmee je aantoonst dat je aan de vijf criteria (zie p. 22) voldoet. Een commissie van specialisten komt dan samen om over jouw aanvraag te oordelen. Die bestaat uit een gevarieerde groep voedingsprofessionals, bijvoorbeeld bakkers, beenhouwers, brouwers, een culinaire journalist ... Deze groep geeft advies aan de sectorgroep binnen VLAM en die updatet dan de lijst met erkende streekproducten. Er zijn zo'n drie erkenningsrondes per jaar. Soms verdwijnt er wel eens een product, bijvoorbeeld omdat een producent ermee stopt, dus het aantal fluctueert wel eens. Ongeveer 220 streekproducten zijn op dit moment erkend.”

Waarom is lokale voeding zo belangrijk voor Vlaanderen?

“Dat spreekt eigenlijk voor zich. Wij zijn al eeuwenlang een rijke streek. Onze steden en ons cultureel erfgoed hebben een groot historisch belang. In

de middeleeuwen al was er hier een groot aandeel gegoede burgers. Mensen die centen op overschot hadden om te kunnen besteden aan de betere voeding. Combineer dat met het feit dat wij een enorme landbouwtraditie hebben, waardoor onze steden altijd voorzien konden worden van kwalitatieve producten, en dan weet je dat voeding een belangrijke rol speelt in ons cultureel erfgoed. De rol van lokale voeding is dus heel belangrijk.”

Mogen we trots zijn op onze lokale voeding?

“Zeker en vast! Wij bij VLAM wijzen de consument graag op het feit dat hij niet enkel exotische producten uit het buitenland fantastisch moet vinden, maar ook kan kiezen voor traditie bij lokale producten van bij ons. Wij hebben zoveel toffe dingen waarmee we kunnen uitpakken. Bier heeft het jarenlang moeten afleggen tegen Franse wijn, maar nu is het wel een van onze topproducten. En ook bijvoorbeeld speculoos is goed op weg om die status te krijgen. Wij hebben meer dan voldoende lokale producten waarop we trots moeten zijn.”

Wat kan nog beter?

“Wat we al twintig jaar lang proberen en wat nog altijd beter kan is de aandacht vergroten voor onze streekproducten binnen de ruime horeca. Iemand die in Vlaanderen met vakantie gaat en een lokaal speculoosje of peperkoek bij het ontbijt krijgt, die proeft de identiteit van de streek waar hij verblijft. Ik besef zeker en vast dat de horeca het niet makkelijk heeft om alle voedingstrends te volgen, maar het zou fantastisch zijn om te zien dat lokale tradities meer worden opgenomen op de menukaart. Met vakantie in het buitenland merk ik dat het daar wel kan. Dat moet bij ons ook mogelijk zijn. Wij moeten uitpakken met al het lekkers dat Vlaanderen te bieden heeft.”

Vlamingen met buitenlandse roots omarmen onze eetcultuur

Ruim één op vier inwoners van Vlaanderen heeft een buitenlandse achtergrond. Eén op zes heeft roots buiten Europa. Het spreekt dus voor zich dat deze snelgroeiende groep een aanzienlijke impact heeft op het aankoopgedrag in Vlaanderen. VLAM heeft dit onderzocht. Wat blijkt? Vlamingen met niet-Nederlandstalige achtergrond behouden trots hun eigen cultuur, maar omarmen ook met veel enthousiasme de Vlaamse eetcultuur. Dit leidt tot een boeiende diversiteit van tradities en smaken. Op het weekmenu van Vlamingen met buitenlandse roots staat zowel eten van de eigen cultuur, Belgisch eten als een mix van beide. Net als de doorsnee Vlaming eten de meesten onder hen drie volwaardige maaltijden, met daartussen enkele snackmomenten. De voedingsgewoonten verschillen volgens de dag van de week. Op weekdagen zien we meer geplande recepten aan de hand van een weekplan-

ning, meer voorbereide maaltijden of extra grotere maaltijden om de andere dagen van de week restjes te kunnen eten. Tijdens het weekend is er meer tijd om uitgebreider te eten of te koken. Consumenten willen dan ook vaker experimenteren en met anderen tafelen. Er wordt in het weekend bovendien meer buitenshuis gegeten, meer ‘gezondigd’, en er is meer tijd om uitgebreide traditionele maaltijden te maken.

Lokale producten en rol Belgisch

VVA's (voornaamste verantwoordelijke voor de aankopen) met buitenlandse roots staan vrij positief tegenover producten van Belgische bodem en linken lokale producten aan duurzaamheid. Zij beoordelen de duurzaamheid van een product vooral op basis van zijn 'lokale' herkomst en minder 'vervuilend' productieproces. Het concept lokale voeding is een breed spectrum voor VVA's met buitenlandse roots. Hoe minder mensen betrokken zijn bij het ▶

Vlamingen met niet-Nederlandstalige achtergrond behouden trots hun eigen cultuur, maar omarmen ook met veel enthousiasme de Vlaamse eetcultuur.

onderwerp 'duurzaamheid', hoe ruimer ze het begrip 'lokaal' interpreteren. Belgen met roots in één van onze buurlanden beschouwen deze landen vaker als 'lokaal'. Belgische producten roepen bij VVA's met buitenlandse roots spontaan een grote variatie aan positieve associaties op. Anderzijds geloven velen van hen dat lokale producten duurder zijn en in sommige gevallen moeilijker te vinden. Dit zorgt ervoor dat slechts een deel van hen zich focust op lokaal kopen.

De belangrijkste drijfveer om inlandse voeding te kopen is de hoge kwaliteit die mensen associëren met lokale producten. Naast de kwaliteit zijn milieubewustzijn en het steunen van de lokale economie de belangrijkste argumenten voor de aankoop van inlandse voeding. De grootste barrière is de dure perceptie, hoewel seizoensgebonden producten vaak wel als goedkoper worden gepercipieerd. Daarnaast vormen het beperkte aanbod van bepaalde lokale producten – zoals kruidenmixen of specifieke culturele producten zoals halalvlees – én de onduidelijkheid over de herkomst van verse producten een drempel voor de aankoop van lokaal voedsel. ■

De belangrijkste drijfveer om inlandse voeding te kopen, is de hoge kwaliteit die mensen associëren met lokale producten.

Wat is een streekproduct?

Streekproducten moeten aan vijf criteria voldoen

- 1 Het product wordt gemaakt met streekeigen grondstoffen.** Die worden indien mogelijk lokaal geteeld, of konden in het verleden lokaal geteeld worden. Bij uitbreiding kunnen ook producten met buitenlandse grondstoffen, maar waar wij hier wel een traditie rond opgebouwd hebben, de naam 'streekproduct' krijgen. Denk bijvoorbeeld aan chocolade en koffie.
- 2 Het product moet gemaakt zijn volgens de traditie.** Traditionele werkwijzen moeten gerespecteerd worden, uiteraard wel aangepast aan de hedendaagse eisen voor veilige voeding.
- 3 Het product moet een zekere faam hebben.** Die faam mag zich beperken tot een kleinere regio.
- 4 Het product moet in de eigen streek gemaakt worden.**
- 5 Het moet minstens 25 jaar bestaan.** Die levensduur impliceert dat er een publiek voor is en blijft. De meeste streekproducten hebben een veel langere geschiedenis.

Cultuur en voeding in vijf conclusies

- 1 Gedeelde gewoontes** Vlaamse VVA's met buitenlandse roots hebben een hoog inburgeringsniveau. Hun aankoopgewoontes zijn heel sterk verweven met die van mensen zonder buitenlandse roots.
- 2 Fusion is hot** Mensen behouden met trots hun eigen cultuur, maar omarmen ook met veel enthousiasme de Vlaamse eetcultuur. Dit leidt tot een boeiende diversiteit van tradities en smaken.
- 3 Functioneel versus traditioneel** Tijdens de week domineren functionele maaltijden. In het weekend wordt meer tijd genomen voor traditionele gerechten.
- 4 Sociale beleving** Bij mensen met buitenlandse roots is koken en eten een echte sociale belevenis, ook met inlandse producten of gerechten.
- 5 Lokaal en Belgisch** Lokale en Belgische producten hebben een positieve perceptie, maar worden ook gezien als 'duur'.

Luna®

SENSATION

De nieuwe referentie in wortelen en kolen

Nieuwe toelating tegen ziekten in :

- Wortelen
- Spruitkool
- Bloemkool
- Sluitkool
- .....

(On)kruid niet altijd een pest in de wijngaard

Machinale bewerkingen op de strook onder de stokken zijn een standaardpraktijk geworden in volwassen wijngaarden. Af en toe wordt er nog een herbicide toegepast om een zwartstrook te creëren die een voordeel geeft naar lentevorst en zo ook de start van het schoffelen in de lente vergemakkelijkt.

Vicky Everaerts, pcfruit

In de proefwijngaard werd er in 2022 beslist om geen herbiciden meer te gebruiken en volledig over te gaan tot het mechanisch bewerken van de zwartstrook. Om het effect van één winterglyfosaatbehandeling op de start van het schoffelen in het voorjaar te evalueren, werden in de winters van 2022 en 2023 enkele rijen wel met glyfosaat behandeld. Hier was minder competitie van onkruid aanwezig (zie foto's onder).

In 2023 werden er plots grote groeiverschillen waargenomen tussen de rijen

die wel en niet behandeld waren. De behandelde rijen waren duidelijk groeikrachtiger, met een dichte loofwand en donkergroen blad. Een bladanalyse toonde dat er 11% meer stikstof in de bladeren aanwezig was. In beide jaren brachten de behandelde rijen meer op, in 2023 zelfs een stijging van 47%! Dit ging echter ten koste van de kwaliteit. De al hoge opbrengsten van 2023 stegen naar 5,5 kg/stok, een opbrengst die veel te hoog is om een goede kwaliteit te behalen. Het suikergehalte was maar 76 °Oe bij de pluk, in

vergelijking met 89 °Oe bij de niet-behandelde druiven. Hogere stikstofgehalten trekken ook ziektes aan. Een groot deel van de opbrengst ging verloren aan zuurrot en botrytis. Ook kwamen in deze rijen meer bladinfecties van echte en valse meeldauw voor. Deze resultaten zijn in strijd met het idee dat de zwartstrook vrij van kruiden zou moeten zijn om competitie voor water en nutriënten te vermijden. Het grootste verschil van de proefwijngaard met dit advies uit het buitenland is dat deze wijngaard aangeplant werd op een vruchtbare leembodem, in combinatie met een groeikrachtige onderstam (SO4). De competitie die de onkruiden teweegbrachten, was in dit geval net positief voor de opbrengst en kwaliteit. De situatie kan of zal anders zijn op minder vruchtbare bodems, bij minder groeikrachtige onderstammen en bij jonge aanplanten. ▶

Kruiden op de zwartstrook worden vaak als een probleem in de wijngaard gezien. Het creëert competitie voor water en nutriënten, wat als nadelig beschouwd wordt. Deze onkruiden worden daarom vaak bestreden met herbiciden en/of het mechanisch schoffelen of maaien, om zo de groei van wijnstokken te bevorderen. Met regeneratieve wijnbouw gaan we nog een stap verder en zoeken we naar technieken waarbij we de grond minder verstoren. Onderzoek in de proefwijngaard van pcfruit toont aan dat het verminderen van herbiciden ook positief kan zijn voor opbrengst en kwaliteit. De eerste resultaten van het maaien en/of het begroeiën van de strook onder de stokken met living mulch zien er alvast goed uit.

(Foto: hondsdraf in bloei)

Zwartstrook behandeld met herbiciden (links) vergeleken met zwartstrook voor schoffelen en zwartstrook na schoffelen.

Regeneratieve wijnbouw

Na de resultaten uit het voorgaand onderzoek werd er nog een stapje verder gegaan. Bij regeneratief bodembeheer worden grondbewerkingen vermeden en blijft de bodem maximaal begroeid om het bodemleven te beschermen, erosie te voorkomen en de bodemgezondheid te bevorderen. Sinds 2024 worden enkele rijen onder de stokken niet meer machinaal geschoffeld en wordt de spontane vegetatie gemaaid met een litsen-maaier. Om ook het maaien in de toekomst te vermijden, werden er in een aantal andere objecten verschillende laag groeiende kruiden gezaaid of kruidachtigen geplant onder de stokken. Dit noemen we de 'living mulch'.

Living mulch

In het voorjaar van 2024 werd het zaaien of planten van verschillende kruidachtigen met elkaar vergeleken. We zaaiden verschillende klavers manueel

onder de stokken en plantten *Lysimachia nummularia* en hondsdraf. Hoewel de klavers duidelijk waren gekiemd, werd hun groei al snel verdrongen door spontaan opkomende onkruiden, waardoor de strook onder de stokken snel vergraste. *Lysimachia nummularia* ontwikkelde niet snel genoeg om de bodem te bedekken maar bleef wel aanwezig onder de groei van spontane vegetatie. Hondsdraf gaf het beste resultaat: deze kon de strook onder de stokken in twee maanden volledig bedekken en de meeste ontwikkeling van andere hoog groeiende onkruiden tegenhouden. Hondsdraf kan ook van nature voorkomen in de wijngaard en kan voor een dense bodembedekking zorgen die in voorjaar paarse bloemen geeft. In het voorjaar van 2025 werd microklaver en *Dichondra repens* machinaal onder de stokken gezaaid. Het machinaal zaaien leek effectiever dan het manueel zaaien in 2024, maar de weersomstandigheden waren ook heel anders. Ondanks het droge voorjaar kiemden de zaden goed en het voordeel is dat de druk van andere (on)kruiden ook laag bleef door de afwezigheid van regenval.

Opbrengst en kwaliteit

Over de langdurige effecten van deze onderstokbegroeiing op opbrengst en kwaliteit kunnen we voorlopig nog niets zeggen, maar na één teeltjaar werden gelijkaardige opbrengsten en rijpheidsparementen bekomen voor de geschoffelde zwartstrook, de gemaaide strook en de living mulch.

Bodemtemperatuur en -vochtigheid

Lentenachtvorst is een van de grootste problemen in de wijngaard. Een compacte zwartstrook, vrij van kruiden, kan overdag het meeste warmte opslaan

om 's nachts weer af te geven waardoor de kans op vorstschade verkleint. Door het schoffelen of het begroeiën van de strook onder de stokken wordt deze warmteopslag verkleind. Begin april 2025 werd de bodemtemperatuur opgevolgd. De maximumtemperaturen overdag bij de living mulch lagen 2 °C lager in vergelijking met het geschoffelde en het gemaaide perceel. 's Nachts koelde de geschoffelde bodem tot 2 °C meer af dan waar de bodem begroeid was.

De competitie voor water is weinig waarschijnlijk.

Het voorjaar van 2025 was erg droog en begroeiing van de strook onder de stokken zou voor competitie van water kunnen zorgen. Daarom werd de bodemvochtigheid van de verschillende objecten nagegaan door grondstalen (0 tot 60 cm) te wegen voor en na het drogen in een oven. De verschillen in bodemvocht waren klein, met 1,6 tot 2,6% minder vocht in het object met hondsdraf en het gemaaide object, respectievelijk. Deze oefening werd herhaald na het vallen van 70 liter regen op een korte tijdsperiode. De totale vochtgehalten waren gelijk voor alle objecten. In de bovenste 10 cm van de hondsdraf was er tot 2% meer vocht in vergelijking met het geschoffelde of gemaaide object. De verschillen in vochtgehalte waren zo zo klein dat – ondanks het droge voorjaar – de competitie voor water niet waarschijnlijk was. De volwassen wijnstokken zijn vermoedelijk ook dieper geworteld dan 60 cm waar ze mogelijk geen impact hebben van de droogte of de begroeiing onder de stokken. ■

Werkgroep wijnbouw start met bestuur

Boerenbond zet een nieuwe stap in de ondersteuning van de Vlaamse wijnbouw met de oprichting van een bestuur voor de werkgroep wijnbouw Boerenbond. Ondanks het feit dat er al jaren activiteiten en initiatieven zijn rondom wijnbouw, werd de behoefte aan structuur en continuïteit steeds duidelijker. De oprichting van een officieel bestuur voor de werkgroep komt dan ook op het juiste moment.

Erika Buggenhout, sectorconsulent

Opstart bestuur werkgroep wijnbouw Boerenbond

Na overleg over de aanpak in december, startte het bestuur in mei met een eerste vergadering. Er zal jaarlijks in het najaar en in het voorjaar een bestuursoverleg plaatsvinden, en ad hoc indien de actualiteit daarom vraagt. Met de bestuursleden worden standpunten ingenomen over relevante syndicale onderwerpen, zodat Boerenbond de wijnbouwsector maximaal kan meenemen in de belangenbehartiging. Enkele prioritaire uitdagingen voor de wijnbouw volgens het bestuur zijn vul- en spoelplaatsen, flexibel personeel

vinden, en kwalitatieve wijn produceren door de kwaliteit van de opleidingen op te krikken. Daarnaast is het bestuur van belang om de nood aan informatieve vergaderingen voor alle

Gerry Calders van Petrushoeve

Alexander Van Acker van Viterra

Paul Vleminckx van Chardonnay Meerdael

wijnbouwers te signaleren (bijvoorbeeld rond tewerkstelling). In het bestuur zijn alle provincies vertegenwoordigd, al is er nog plaats voor Limburgse, Antwerpse en Oost-Vlaamse wijnbouwers. Charis Kamoen uit Antwerpen werd verkozen tot voorzitter. Overige bestuursleden zijn Jerom Houben uit Limburg, Gerry Calders, Paul Vleminckx, Hendrik Coysmans en Joris Eeckhout uit Vlaams-Brabant, Kathy Declercq uit Oost-Vlaanderen, en Dirk Talpe en Alexander Van Acker uit West-Vlaanderen. Zij vormen, naast de consulenten van Boerenbond, ook een aanspreekpunt voor collega-wijnbouwers die met vragen of bezorgdheden zitten. Hoewel het bestuursoverleg nog pril is, was er veel input en enthousiasme. We kijken met veel optimisme naar de toekomstige ontwikkelingen binnen de werkgroep wijnbouw. Het uiteindelijke doel is om samen te werken aan een duurzame, innovatieve en maatschappelijk gedragen wijnbouwsector in Vlaanderen. ■

Goede teelt-, bodem- en bemestings-technieken

Op basis van de ruwe data uit de verzamelaanvraag 2025 (situatie 1 juli) kon VLM een eerste overzicht geven over hoeveel en welke goede teelt-, bodem- en bemestingstechnieken tot hertoe zijn aangevraagd. Deze gegevens zijn nog niet gevalideerd maar geven wel al een eerste beeld.

Caroline Van der Heyden, adviseur Milieu- en Mestbeleid

We hielden daarbij geen rekening met uitzonderingen voor onder andere biopercelen of meerjarige, houtige fruitteelten.

Op deze percelen moeten immers geen bijkomende goede praktijken toegepast worden om de bemestingsreductie geheel of gedeeltelijk terug te winnen. Op deze manier komen er 144.634 percelen in aanmerking bij 16.082 landbouwers of zo'n 193.887 ha. In totaal werd er tot hertoe op 12.847 percelen een duurzame praktijk aangevraagd door 2176 verschillende landbouwers. Dit gaat over 8,9% van de percelen die in aanmerking komen om een duurzame praktijk op aan te vragen. De Mestbank geeft aan dat het ook opvalt dat veel landbouwers hun code duurzame praktijk invullen voor percelen die niet in aanmerking komen wegens verkeerd gebiedstype, biopercelen of landbouwers met vrijstelling. Dit kan uiteraard geen kwaad, maar daar is de

gebiedsgerichte maatregel die een bemestingsreductie oplegt niet van toepassing.

Wel toegepast, niet aangevraagd

Op zo'n 5400 percelen werden er vroeg ingezaaide vanggewassen aangevraagd en op 5150 percelen een laat vanggewas. Hiermee is dit nog altijd veruit de meest gekozen goede praktijk. Ook de inzaai van wintergranen werd nog op een 100-tal percelen aangevraagd. De techniek om bij te bemesten op basis van een advies, is momenteel slechts door 32 landbouwers gekozen, op een totaal van 248 percelen. Dat is zeker niet heel veel maar de toepassingsmodaliteiten van deze techniek waren in 2025 pas laat bekend. Het is dus voorlopig geen stormloop op het aantal aangevraagde goede praktijken. Heel wat landbouwers passen deze praktijken wel toe, zonder ze evenwel ►

Dossier MAP7, waar staan we en wat komt er nog?

MAP7 is ondertussen iets meer dan een half jaar in voege. Hoe loopt het met de implementatie? Waar staan we met de maatregelen die nog verdere uitwerking of verduidelijking nodig hadden? In dit dossier geven we jullie een overzicht van een aantal maatregelen zoals goede teelt-, bodem- en bemestingstechnieken, de beschermingsstroken en de uitwerking van de kantenstrooier. Verder geven we een inkijk op wat nog verder op de planning staat.

Tabel 1. Onderverdeling van de aangevraagde goede teelt-, bodem- en bemestingstechnieken in de verzamelaanvraag 2025 (situatie 1 juli).

Type praktijk	Aantal percelen	Opp (ha)	Aantal landbouwers
Afvoer oogstresten groep 1 (AOR1)	0	0	0
Afvoer oogstresten groep 2 (AOR2)	5	3,87	3
Afvoer oogstresten groep 3 (AOR3)	0	0	0
Afvoer oogstresten groep 4 (AOR4)	3	7,47	1
Bijbemesting na staalname (BIJSN)	248	581,2	32
Doorgroeien oogstresten Bloemkool/Rode kool (DORBR)	194	406,11	49
Doorgroeien oogstresten Savooikool/Witte kool (DORSW)	45	46,82	23
Nateelt wintergranen 15 nov (NTGL)	756	1429,77	217
Nateelt wintergranen 15 nov na tussenvangewas (NTGLVG)	46	91,41	23
Nateelt wintergranen 15 okt (NTGM)	705	1295,77	230
Nateelt wintergranen 15 okt na tussenvangewas (NTGMVG)	95	204,17	35
Nateelt winterkoolzaad (NTKV)	19	54,47	10
Onbeteelde stroken (OBS)	3	0,36	2
Onderwerken stro (OOR)	30	94,21	7
Onderzaai vanggewas bij mais (VG201)	72	144,53	18
Vanggewassen 15 okt (VGM)	5153	8800,77	853
Vanggewassen 15 sept (VGV)	5473	10.937,82	1465
TOTAAL	12.847	24.098,75	2176

Bron: VLM, op basis van verzamelaanvraag 2025 (situatie 1 juli)

Dit jaar moeten de beschermingsstroken van vijf meter al aangelegd zijn op percelen met een nitraatgevoelige teelt in de gebiedstypes twee en drie.

aan te vragen. Alle goede bodem-, teelt- en bemestingspraktijken die je kan toe-passen en wat je dan terug kan winnen aan bemestingsreductie, vind je op de website van VLM, zoek op 'terugverdien-praktijken'.

Je kan je gekozen goede praktijk nog aan-geven in de verzamelaanvraag tot en met 31 oktober. Daarmee verklaar je je akkoord met de voorwaarden van de techniek. Voor nateelten kan je eventueel nog overschakelen naar een andere soort, bijvoorbeeld wintergraan in plaats van vanggewassen. Andere technieken (bij-voorbeeld onbeteelde stroken) moeten natuurlijk in het voorjaar al aangelegd zijn.

Verplicht inzaaien van vanggewassen of nateelt is in gebiedstype één, twee en drie nog steeds van toepassing.

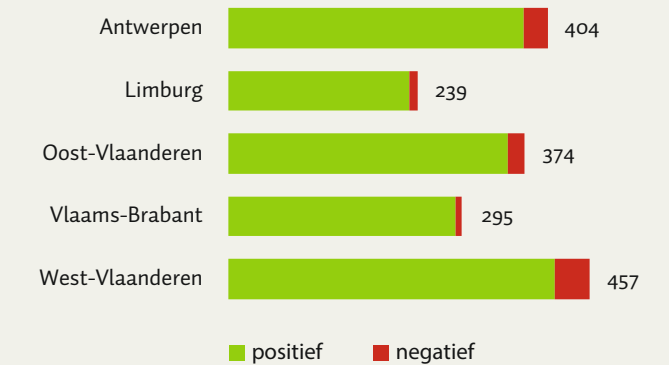
Vergeet de basisregels niet

Het is belangrijk dat alle landbouwers hun verzamelaanvraag correct invullen, of je er nu een terugverdieneffect via de goede praktijken wil voor aanvragen of niet. Het volledige teeltplan moet immers correct aangegeven worden in de verza-melaanvraag. Vanggewassen moeten ook zeker als nateelt aangegeven worden. De basisverplichting vanggewassen in gebiedstype één, twee en drie is immers nog steeds van toepassing, namelijk dat je bij een oogst uiterlijk 31 augustus ofwel uiterlijk 15 september een vanggewas of een nateelt inzaait. Deze basismaatregel moet nageleefd worden en staat los van de duurzame technieken. Bovendien is dit ook heel belangrijk om een goed beeld te hebben voor heel de sector over de wer-kelijke toepassing van goede praktijken, zoals bijvoorbeeld het telen van vangge-wassen. Geef dit dus zeker correct aan in je verzamelaanvraag.

Beschermingsstroken worden goed toegepast

Dit jaar moeten de beschermingsstroken van vijf meter al aan-gelegd zijn op percelen met een nitraatgevoelige teelt in de gebiedstypes twee en drie. De Mestbank heeft in mei en juni een controle gedaan bij zo'n 600 landbouwers. Stefan De Neef, vervangend afdelingshoofd van de Mestbank, geeft aan dat 578 landbouwers de regels rond de beschermingsstroken correct hebben nageleefd. Zij kregen hierover een bericht via de berich-tenbox. Bij negatieve vaststellingen werd persoonlijk contact gelegd met de landbouwer en kreeg hij een waarschuwingsbrief. Bij overtredingen tegen de één meter teeltvrije zone werd een PV opgesteld. Dit betekent voor de beschermingsstroken een inbreukpercentage van zo'n 6,4% op perceelniveau. Dit ligt in lijn met de verwachtingen en de Mestbank aanziet dit als een goed resultaat. Ze zagen ook mooie voorbeelden van landbou-wers die nu al spontaan een strook aanleggen langs granen, vlas ... om te voldoen aan de regels van volgend jaar. Ook hier is het belangrijk dat de landbouwers de beschermingsstroken correct intekenen in de verzamelaanvraag.

Resultaten controles op aanleg van een beschermingsstrook van vijf meter op percelen met een nitraatgevoelige teelt in de gebiedstypes twee en drie.

Overzicht van het aantal vastgestelde inbreuken op beschermingsstroken

Op percelen in gebiedstype twee of drie met een nitraatgevoelige hoofdteelt, gelegen langs een waterloop uit de Vlaamse Hydrografische Atlas, is het gebruik van pesticiden verboden binnen vijf meter van de rand van de talud.	2
Op percelen in gebiedstype twee of drie met een nitraatgevoelige hoofdteelt, gelegen langs een waterloop uit de Vlaamse Hydrografische Atlas, is het verboden een nitraatgevoelige teelt aan te houden binnen vijf meter van de rand van de talud.	82
Gebruik van pesticiden is verboden binnen de teeltvrije zone van één meter.	3
Grondbewerkingen uitvoeren is verboden binnen de teeltvrije zone van één meter.	26
Landbouwer die niet alle gegevens, of foutieve gegevens vermeldt in de verzamelaanvraag.	32
Eindtotaal	145

Kunstmest preciezer bemesten

Vanaf 2025 is het verplicht om bij het gebruik van kunstmest bij de buitenste werkgang het bemes-ten uit te voeren met een kantenstrooier (vaste kunstmest) of met een toestel dat uitgerust is met een driftreducerende techniek (vloeibare meststof). Tot nu toe is echter nog niet bepaald welke vormen van kantstrooien en driftredu-cerende technieken voldoen aan de ver-eisten. In het opvolgingsorgaan Mest-beleid werd verder besproken en

geconcretiseerd aan welke voorwaarden een kantenstrooier en een toestel met driftreducerende technieken moeten voldoen. Dit moet nog effectief worden omgezet in de regelgeving om definitief te zijn. Normaal gezien zal de Vlaamse regering dit in het najaar goedkeuren en zal dit in voege gaan vanaf 2026. Kunstmest correct en egaal toedienen is om meerdere redenen belangrijk. Het zorgt voor een optimale groei van het gewas en minimaliseert de verliezen

naar het milieu. Bovendien is kunstmest die niet op de teelt terecht komt een nodeloze kostprijs voor de boer. Daarom bepaalt MAP7 dat voor alle toedienin-gen van kunstmest bij de buitenste werkgang gebruik gemaakt moet wor-den van een kantstrooier of driftreduce-rende techniek. De buitenste werkgang omvat alle randen van het perceel, dus zowel de randen langs bijvoorbeeld waterlopen of wegen maar ook langs aanpalende percelen. ▶

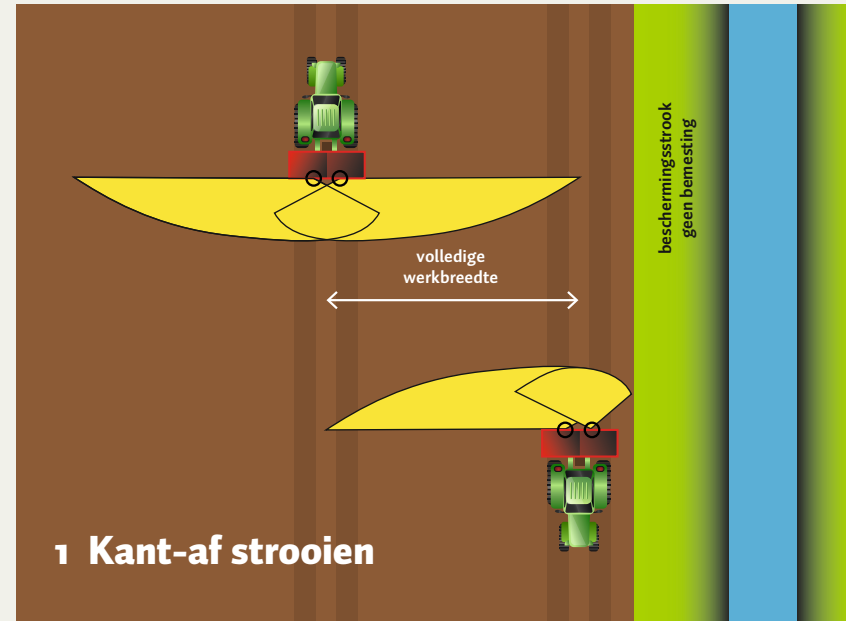
De concrete invulling waaraan een kantenstrooier of driftreductie moet voldoen is nu nader bepaald.

Gekorrelde kunstmeststoffen

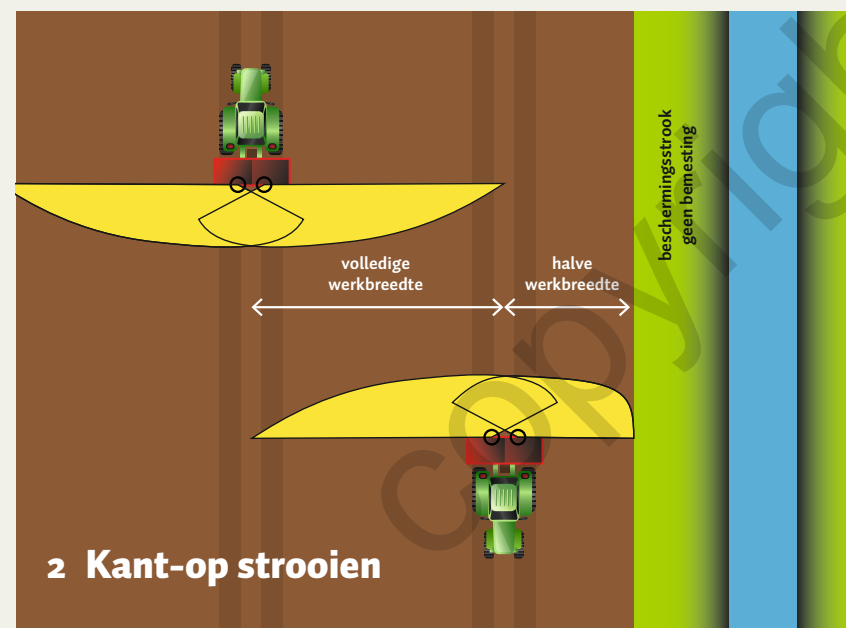
Voor gekorrelde meststoffen zijn er twee manieren om de randen van het perceel te bemesten, namelijk kant-af of kant-op strooien. Bij het kant-af strooien rijdt de trekker op de buitenste rand van het te bemesten deel van het perceel, en worden er enkel meststoffen gestrooid naar de binnenzijde van het perceel. Het kant-af strooien wordt als de meest betrouwbare techniek gezien, maar heeft ook zijn praktische beperkingen.

Bij het kant-op strooien rijdt de trekker in de rijpaden/spuitsporen van het perceel, en worden de korrels naar beide zijden gestrooid. De korrels die naar de buitenzijde van het perceel worden gestrooid, moeten zodanig worden gestrooid dat het strooibeeld zich beperkt tot de werkbreedte van de strooier, en er dus geen korrels buiten het te bemesten deel van het perceel worden gestrooid. Hiervoor bestaan verschillende kantstrooitechnieken zoals een lamellenblok, limiter, kantplaat, aanpassing van de instelling van de schijf, kantstrooi pijp of andere. Het louter schuin stellen van de meststofstrooier wordt niet beschouwd als een kantstrooitechniek. De korrels die naar de binnenzijde van het perceel worden gestrooid moeten wel over het volledige strooibeeld worden gespreid. Het kant-af strooien met een kantstrooitechniek wordt verplicht op niet-beteelde percelen of percelen grasland, aangezien de tractor in deze gevallen niet gebonden is tot de rijpaden en kant-af strooien de meest betrouwbare techniek is. Op beteelde landbouwgrond kan de keuze gemaakt worden tussen kant-af strooien, of kant-op strooien met een kantstrooitechniek. Ook hier geeft het kant-af strooien het meest betrouwbare resultaat, maar zouden er hierbij aparte rijpaden moe-

Twee manieren om gekorrelde kunstmeststoffen te strooien

Bij het kant-af strooien rijdt de trekker op de buitenste rand van het te bemesten deel van het perceel, en worden er enkel meststoffen gestrooid naar de binnenzijde van het perceel.

Bij het kant-op strooien rijdt de trekker in de rijpaden/spuitsporen van het perceel, en worden de korrels naar beide zijden gestrooid. De korrels die naar de binnenzijde van het perceel worden gestrooid, moeten zodanig worden gestrooid dat het strooibeeld zich beperkt tot de werkbreedte van de strooier, en er dus geen korrels buiten het te bemesten deel van het perceel worden gestrooid.

ten worden aangelegd ten opzichte van de rijpaden voor het spuittoestel om een correct strooibeeld te bekomen. Van daar is ook het kant-op strooien vanuit de rijpaden voor het spuittoestel toegestaan, maar mits gebruik van een kantstrooisysteem dat het strooibeeld aan de buitenrand beperkt tot de werkbreedte. De landbouwer moet bij controle in staat zijn de toegepaste techniek te tonen en te demonstreren. Ook andere technieken die geen oppervlakkige verliezen kunnen veroorzaken zijn toegestaan, zoals rij-, band- of plantgatbemesters, pneumatische strooiers en vijzelstrooiers.

De landbouwer moet bij controle in staat zijn de toegepaste techniek te tonen en te demonstreren.

Vloeibare meststoffen

Ook voor vloeibare meststoffen kunnen er twee situaties worden onderscheiden. Vloeibare meststoffen, voornamelijk bladmeststoffen in lage dosering, kunnen verneveld worden via het spuittoestel. De technieken die gebruikt kunnen worden voor het toedienen van deze meststoffen zijn dezelfde driftreducerende technieken die ook in aanmerking komen voor het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen. Vanaf 2026 zou dan 90% driftreductie verplicht zijn. De technieken die 90% driftreductie realiseren zijn te raadplegen op de federale lijst van goedgekeurde middelen en maatregelen op fytoweb.

Om vloeibare meststof toe te passen als bodemmeststof en dus niet te vernevelen, moet dit worden toegepast met meerstralendoppen, ketsdoppen voor bemesting of technieken die voorkomen

op de federale lijst van goedgekeurde middelen en maatregelen. Ook andere technieken waar de vloeibare meststof rechtstreeks wordt toegepast via band-, rij- of plantgatbemesting of spaakwielbemesting kunnen worden ingezet voor de bemesting van de rand van het bemestbare perceel.

Waar nog op letten?

Zeker bij het gebruik van korrelmeststoffen vraagt de toediening, zowel aan de rand als in het perceel, de nodige aandacht om tot een goed resultaat te komen.

Bij het kant-af strooien moet er op gelet worden dat er aan de rand van het te bemesten perceel lokaal geen overdosering plaatsvindt door de gebruikte strooitechniek, bijvoorbeeld bij een kantplaat. Bij het kant-op strooien kan er op de meeste meststofstrooiers gekozen worden om 'opbrengstgericht' of 'milieugericht' te strooien. Bij het opbrengstgericht strooien wordt het strooibeeld zo geregeld dat de dosering zo optimaal loopt tot kort tegen het te bemesten deel van het perceel, maar met groter risico dat meststoffen buiten het te bemesten perceel van het perceel komen. Milieugericht strooien gaat ervoor zorgen dat er buiten het te bemesten deel van het perceel geen meststoffen komen, waardoor de buitenste rand van het te bemesten deel van het perceel mogelijks suboptimaal wordt bemest. Milieugericht strooien is zeker aan te raden langs kwetsbare perceelsgrenzen zoals waterlopen en wegen, terwijl opbrengstgericht strooien een optie is aan de randen grenzend aan andere landbouwpercelen. Meer praktische info over correcte toediening van meststoffen is te raadplegen op de website van B3W. Vergeet ook niet dat er VLIF-subsidie te verkrijgen is, maar enkel voor het kant-afstrooien. Hierbij komen de systemen kantstrooi pijp, ketsplaat, schuinstel cilinder en geleidebanen in aanmerking. ■

Caroline Van der Heyden

adviseur Mest- en Milieubeleid
caroline.van.der.heyden@boerenbond.be

Verdere uitwerking MAP7 is bezig

Naast de uitwerking van de definitieve regels over de kantenstrooier zijn er nog een aantal aspecten vanuit MAP7 die verder uitgewerkt moeten worden. Daarvoor moet de Vlaamse regering nog een uitvoeringsbesluit schrijven. De technische aspecten worden telkens eerst besproken tussen de landbouworganisaties en de Mestbank. Ze worden ook voorgelegd aan het opvolgingsorgaan, waar zowel de landbouworganisaties als de milieu- en natuurorganisaties samen aan tafel zitten. Momenteel zijn er nog gesprekken bezig over het tuinbouwactieplan en de staalnames van mest op de losplaats. In het opvolgingsorgaan zijn de voorstellen besproken over de toekomstige onderzoeksprojecten, de verplichte begeleiding na een negatieve bedrijfs-evaluatie op basis van nitraatresidu, een aanpassing van de nitraatresidu-bedrijfsevaluatie voor kleine bedrijven en de aanpak om weersomstandigheden mee in rekening te brengen bij de beoordeling van het nitraatresidu als ook om met data uit het Mestdecreet te schuiven. Dit laatste zal gebeuren aan de hand van een adviescommissie. Boerenbond bewaakt telkens dat men bij het oorspronkelijke akkoord van 7 maart 2023 blijft.

Gunstige CIPC-analyses in aardappelloodsen

In België is het gebruik van chloorprofam (CIPC) op aardappelen sinds 1 juli 2020 verboden. De naleving van dat verbod wordt opgevolgd via staalnames in aardappelbewaarloodsen in heel Europa. Daarbij wordt gekeken of nergens de (tijdelijke) maximale residulimiet wordt overschreden, die kan wijzen op gebruik van CIPC. In seizoen 2024-2025 werden in dat kader 114 stalen genomen in België. De resultaten voldeden overal aan de norm.

Pieter Van Oost, adviseur Plantaardige Productie

Bij een verbod op het gebruik van een gewasbeschermingsmiddel omwille van gezondheidsredenen wordt normaal een Europese verordening gepubliceerd die de maximale residulimiet (MRL) op 0,01 mg/kg brengt (detectielimiet). Brancheorganisatie Belpotato nam in 2020 initiatieven om dit mee in goede banen te leiden. Belpotato stelde een reinigingsprotocol voor loodsen ter beschikking van de sector maar zocht ook mee naar een oplossing voor het uitrollen van een tijdelijke MRL. Deze tMRL werd door Verordening 2021/155 in 2021 aanvankelijk vastgelegd op 0,4 mg/kg en werd dat najaar ook van toepassing. De MRL is niet onmiddellijk verlaagd naar 0,01 mg/kg, zodat de sector de kans kreeg om de MRL stelselmatig te verlagen. Voorwaarde was dat jaarlijks analyseresultaten van CIPC in aardappelbewaarloodsen worden voorgelegd.

Nieuwe tMRL vanaf 6 januari 2026

De resultaten van de acties hebben een positieve daling van CIPC-residuen in heel Europa laten zien, waarbij de tMRL werd nageleefd. Op basis van de ingezamelde data van vorige seizoenen verlaagde de Europese Commissie de tMRL in aardappelen naar 0,35 mg/kg (EU Regulation 2023/377). Een verdere verlaging van de tMRL naar 0,2 mg/kg is recent gestemd en van toepassing vanaf 6 januari 2026. Daarover was Belpotato.be in zeer nauw contact met Belgapom over het bemonsteringsplan voor de voorbije en de komende jaren. Ook stelde Belpotato.be een veiligheidsadvies voor verneveling ter beschikking van de sector, als alternatief voor het gebruik van CIPC.

Metten is weten

Belpotato, met grote steun van Belgapom, werkt al enkele jaren mee aan deze jaarlijkse staalname die Europees gecoördineerd wordt. Ook in opslagseizoenen 2024-2025 werden CIPC-residuen ver-

der gemonitord. Op basis van het voorstel van de Europese aardappelverwerkers (EUPPA) was het streefaantal voor België opnieuw 220 stalen. CKCert voerde de staalnames uit, Primoris deed de analyses. De aardappelverwerkende bedrijven bezorgden Belgapom een lijst met bewaarloodsen die als basis diende voor de bemonstering door CKCert. Tijdens Interpom 2024 kon je op de stand van Boerenbond ook opgeven of je wou meewerken aan deze analyses van CIPC in de aardappelloodsen. De staalname en samenwerking binnen de Europese koepelorganisatie EUPPA stelt ons in staat om voldoende resultaten te genereren die aan de Europese Commissie kunnen bezorgd worden als rechtvaardiging van de tMRL.

Goede resultaten voor België

In seizoen 2024-2025 werden 114 stalen genomen in België. De meerderheid van deze stalen (93%) toonde geen CIPC-residu. In slechts acht stalen werd een CIPC-residu hoger dan 0,01 mg/kg gedetecteerd. CIPC-positieve stalen vertoonden residugehaltes tussen 0,013 en 0,066 mg/kg. Deze stalen waren bijgevolg allemaal onder de huidige tMRL van 0,35 mg/kg. Zelfs de nieuwe tMRL lijkt geen probleem te

Intensieve reiniging brengt echt mooie resultaten.

zijn. De resultaten tonen aan dat de CIPC-residuen in Belgische aardappelbewaarloodsen jaarlijks blijven dalen. In 2025 ging de Europese Commissie akkoord met de vraag van de sector om de rapportagefrequentie te verlagen naar een keer per twee jaar. De eerstvolgende staalnamecampagne zal dus doorgaan in seizoenen 2026-2027. Het gros van de genomen stalen van het voorbije bewaarperiode komt uit de provincie West-Vlaanderen (22,81%), gevolgd door Oost-Vlaanderen (19,30%) en Henegouwen (18,42%). Net zoals vorig seizoen was Fontane de meest bemonsterde variëteit (58,77%), gevolgd door Jelly (7%) en Bintje (6%). De staalnames werden uitgevoerd tussen januari en mei van dit jaar. Deze resultaten tonen aan dat landbouwers correct de maatregelen blijven opvolgen. Intensieve reiniging van kisten en loodsen brengt echt mooie resultaten. We hopen dat deze trend zich de komende jaren kan verder zetten. ■

Vanaf 6 januari 2026 wordt de tijdelijke MRL voor CIPC op aardappelen verlaagd naar 0,2 mg/kg. Positieve resultaten tonen een daling van residuen, met 93% van de Belgische stalen vrij van CIPC, wat de sector hoopvol stemt.

“Het boerenleven bracht ons gezin dichter bij elkaar”

Samen met haar man Stephen Poppe en kinderen Jules (11) en Alice (9) runt Annelies Paelinck het biologisch melkgeitenbedrijf De Bormtehoeve in Lokeren. Vier jaar geleden waagden ze de sprong en begonnen ze met geiten. “In het begin was het veel zoeken, maar intussen draait het bedrijf goed”, aldus Annelies.

Sanne Nuyts

Annelies en Stephen werkten vroeger allebei voltijds buitenshuis – hij bij CRV, Annelies bij SBB – en daarnaast hadden ze 65 vleesrunderen. Omdat ze allebei heel graag tussen de dieren stonden, hakten ze in 2018 de knoop

door: ze droomden ervan om beiden fulltime te boeren.

Hoe zag die droom er voor jullie uit? “In vleesvee zagen we niet meteen een toekomst, dus gingen we op zoek naar een alternatief. Na wat onderzoekings-

werk en enkele bedrijfsbezoeken kozen we voor biogeiten. Eerst was het idee om biologische leghennen te houden, maar die houden we nu hobbymatig. We bouwden ondertussen onze tweede mobiele kippenstal en hebben zo’n 120 kippen. Die zorgen dagelijks voor heerlijke eitjes, die worden verkocht via onze automaat aan de straat. Op het ouderlijk bedrijf van Stephen in Moerbeke was er voor ons geen mogelijkheid om verder te boeren. Daarom hebben we een nieuw bedrijf gestart in Lokeren. Het grote voordeel daarvan is dat we de stal perfect naar de noden van de geiten hebben kunnen inrich-

ten, met aandacht voor efficiëntie om het werk voor ons ook zo aangenaam mogelijk te maken. Het was allesbehalve evident om een bedrijf op te starten binnen een sector die we niet kenden,” blik Annelies terug. “We zijn in 2021 gestart met 250 melkgeiten. Na enkele intensieve lammerperiodes konden we uiteindelijk in november 2024 zeggen dat onze stal vol zat zoals voorzien. We melken nu 900 geiten.”

Wat maakt biologisch boeren uitdagend?

“De keuze voor bio was bewust. Toch bracht het onzekerheden met zich mee. Voldoende ruwvoeder voorzien met enkel organische mest leek ons niet zo evident. Gelukkig bleek na twee jaar al dat we niet echt moeten onderdoen voor de gangbare teelt van gras. 90% van ons voeder komt van ons eigen land. Het resterende deel kopen we bij biologische akkerbouwers in Zeeuws-Vlaanderen. Onze biologische stalmeest gaat naar hun gronden. Door deze samenwerking kunnen we kringlooplandbouw waarmaken. In bio mag slechts 40% van het rantsoen krachtvoeder zijn. Daarom zaaien we als wisselteelt een mengteelt van graan met bonen. Hierdoor kunnen we ook voor een gedeelte in ons eigen krachtvoeder voorzien,” legt Annelies uit. De afnamegarantie die Organic Goatmilk Coöperatie ons gaf, was een sterke steun om ons biologisch verhaal waar te maken. Als lid van deze coöperatie staan we zeer dicht bij de verwerkers van onze eigen melk. Zo is onze geitenmelk terug te vinden in talrijke regionale biologische kazen. Een restend gedeelte van de melk is ook terug te vinden in babymelkpoeder.

Wat betekent de ommezwaai in jullie jobs voor het gezinsleven?

“Het werken op onze boerderij brengt ook iets heel moois: tijd samen. We werken zeker even hard als vroeger,

misschien harder, maar nu doen we het samen, en zijn we altijd in de buurt van onze kinderen, die trouwens ook heel veel helpen. ’s Avonds melken ze soms mee de geiten, tijdens het lammerseizoen helpen ze om de lammetjes te verzorgen en ook de eieren van de kippen rapen ze graag. Boer en boerin worden, maakte een wereld van verschil voor ons gezinsleven. Wij geven buitenstaanders heel graag een blik achter de schermen van ons bedrijf, om te tonen hoe het hier eraan toegaat. Want daar zijn we heel trots op. We ontvangen regelmatig groepen. Zo organiseert Boerenbond in september bij ons een bedrijfsbezoek in het kader van ‘Bio zoekt Boer’.”

Boer en boerin worden, maakte een wereld van verschil voor het gezinsleven van Annelies.

i Ben je geïnteresseerd in een Bio-bedrijfsbezoek aan De Bormtehoeve? Op donderdag 11 september om 13 uur kom je er meer te weten over omschakeling naar bio, de markt vraag, en afnemer OGC. Locatie is de Bormtestraat 4, 9160 Lokeren.

Bio zoekt Boer en Bio zoekt Keten zijn gemeenschappelijke initiatieven van Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat en BioForum. Deze projecten worden financieel gesteund door de Vlaamse overheid.

Wie is Annelies Paelinck

Wie?

Annelies Paelinck runt samen met haar man en twee kinderen een biologisch melkgeitenbedrijf in Lokeren. Daarnaast houden ze ook vrijuitleelopkippen.

Waarom lid?

Annelies en Stephen richtten zich tot Boerenbond als kennispartner om hen bij te staan bij het opstarten van een gloednieuw bedrijf en de daarbij horende woelige administratieve regelgeving.

Toekomst dromen?

Annelies droomt van een toekomst waarin hun biobedrijf blijft bloeien, met gezonde dieren en eigen geteeld voeder. Daarnaast hoopt ze ook op meer toekomstperspectief voor jonge boeren die aan het begin van hun carrière staan.

“Wij geven buitenstaanders heel graag een blik achter de schermen.”

Meer zien?

Wil je meer zien en horen over de passie van Annelies, scan dan deze QR-code.

EK voor Landelijke Ruiters Minderhout

Net geen teammedaille voor België

Team België sloot het EK voor Landelijke Ruiters in Minderhout – The European Cup - af op een vierde plaats. Ons land strandde daarbij op 1,7 strafpunten van het Nederlandse Team. Dat is minder dan één balk. Net niet dus, en dat vat het EK voor de Belgische equipe eigenlijk goed samen. Al vielen er in de crosscountry en het springen wel sterke ritten te noteren.

Kris Van Steen, LRV

Gemiste start

Dressuurruiters zijn meestal *not amused* als ze als eerste op de startlijst staan. Het Belgische zestal was dat wellicht ook niet toen ze het startnummer 1 door lottrekking werden toebedeeld. Regerend Europees Kampioen Robbe Verelst (LRV Zoersel) had bovendien Minos van de Brem niet door de eerste keuring gekregen. Hij

werd last minute vervangen door het duo Davy Goris (LRV Merksplas) en zijn Contador Z. Desondanks zette het Belgische zestal een nette dressuurproef neer. De jury leek daar echter anders over te denken en bedeede het Belgische zestal met een zesde plaats op zeven deelnemende landen. Enkel het chaotische zestal van de Italianen kreeg minder punten toebedeeld.

Duitsland lag na dag één aan de leiding, voor Team Groot-Britannië en Team Zweden. België heeft dankzij zijn geschiedenis in de groepsdressuur altijd sterk gepresteerd in dit onderdeel van het EK. Nu groepsdressuur geen verplichte kost meer is op de LRV-tornooien vallen de automatismen stilaan weg en maken andere landen een inhaalbeweging. Team Groot-Britannië ging 18 maanden voor het EK aan de slag met de kandidaat-combinaties en trainde door op het onderdeel groepsdressuur. Die aanpak loonde. Waar het zestal-rijden in het verleden vaak voor een niet al te gunstige start zorgde, was dat in Minderhout helemaal niet het geval. Team GB mocht gerust naast het leidende Duitse zestal staan.

Twee plaatsen gewonnen in dressuur

Na de individuele dressuur schoof Team Belgium door naar een vierde plaats. Zo gaat dat als er degelijk gepresteerd wordt. Exponent daarvan was de rit van Boerenbond-medewerker Raf Steegmans (LRV Genk) met Lordine Vdf Z (Lordanos x Caretano Z). Raf reed in zijn vierde EK naar de sterke score van 30,2 strafpunten. Het bracht hem naar een voorlopige zevende plaats in de individuele tussenstand. Davy Goris (LRV Merksplas) en zijn Contador Z (Casino x Hemmingway) mochten op een voorlopige vijftiende plaats aan de crosscountry beginnen. Steven Mariën (LRV Herenthout) reed naar een 22e plaats met Noortje van de Wendy Kurt Hoeve (Contadoro van de Helle x Pavarotti van de Helle). Linde van Boxstael en haar Nina Van 'T Farsenhoven (Vivaldi du Seigneur x Sheyenne de Baugy) reden naar een 30e plaats.

Pittige crosscountry

De crosscountry op zaterdag was pittig. Een aantal combinatiehindernissen vroeg om controle, rechtgerichtheid en vooruit denken van de paarden. De Blauwbossen werden overspoeld door in het rood uitgedoste toeschouwers. Het leverde beelden op die deden terugdenken aan het EK in 2003 toen het één groot Belgisch feest was op het EK in Minderhout en het gaf de Belgische ruiters duidelijk vleugels. Eén van die Belgische combinaties die vleugels kreeg in de cross is Stefaan De Pauw. Hij schoof met de thuisgefokte BWP'er Kwinto van 't Wijwater (Breemeersen Crescendo x Sire Nor Mand) dankzij een foutloze crosscountry vanuit de 40e plaats naar een vijfde plaats (!) in het voorlopige klassement. Hij is samen met teamruiter Guilano Renda en zijn Rock & Roll Vd Bakergem (Kato T Z x Lafayette) en teamruiter Raf Steegmans met Lordine Vdf Z (Lordanos x Caretano Z) één van de

vier combinaties die zonder tijdsfouten door de cross kwam. Guilano Renda schoof door naar de dertiende plaats. Raf Steegmans reed naar een voorlopig zestiende plaats na de cross. De Britse amazone Jasmine Holmes en Arent I Lucky crossten zonder tijds- of hinderisfouten naar de finish. Het leverde haar meteen de leidersplaats op in het voorlopige klassement. In het springen konden de Belgen het tij niet meer keren. Net die ene balk te veel om Oranje van het brons te houden. Debutante Linde Van Boxstael bleef foutloos, met de thuisgefokte Nina Van 'T Farsenhoven (v. Vivaldi du Seigneur). Het leverde haar een twintigste plaats op. Beste Belg in het individuele kampioenschap is Giuliano Renda met zijn Rock & Roll Vd Bakergem (v. Kato T Z) op een elfde plaats. Raf Steegmans reed naar plaats dertien met Lordine Vdf Z (v. Lordanos). Davy Goris en Contador Z (v. Casino) eindigden op een veertiende plaats. Ook Stefaan De Pauw, die met Kwinto helaas drie lichte springfouten op de rekening kreeg, eindigde in de top twintig. Verderop in de ranglijst eindigden Michiel Arnauts

(Mc Chouffe Van Ter Pamelen) op een 24e plaats, Johan Ooms (Kaspar van de Molendrieshoeve) op een 28e plaats, Mandy Martens (Nabukodonosor T) op een 39e plaats en Steven Mariën (Noortje van de Wendy Kurt Hoeve) op de 41e plaats.

Toporganisatie

In de afsluitende ceremonie was er aandacht en een indrukwekkende minuut stilte ter nagedachtenis voor de Nederlandse ruiter Jan Matthijsen die op zaterdag na het overschrijden van de finishlijn van CCI3*-S crosscountry onwel werd en later ondanks de beste zorgen overleed. Ondanks de moeilijke momenten dat dit teweegbracht bij de familie en vrienden, de (Nederlandse) eventingfamilie en de medewerkers, was er heel veel lof, dankbaarheid en respect voor de organisatie. Duizenden toeschouwers vonden op zaterdag de weg naar de Blauwbossen in Minderhout en ontdekten waartoe LRV-verenigingen en vrijwilligers in staat zijn. Minderhout kleurde rood en het werd opnieuw een Europees Kampioenschap voor de geschiedenisboeken. ■

De Britse winnaars van de European Cup werden gehuldigd door burgemeester van Hoogstraten Tinne Rombouts en LRV-voorzitter Lode Ceyskens.

Vraag advies aan onze experts

Als lid van Boerenbond (reeks 1 en 2) kan je **advies** vragen over een zeer breed gamma van onderwerpen. Vragen over de pachtwetgeving, ruimtelijke ordening, bouw- en milieuvergunningen, sociaal statuut ... Je kan ze stellen aan onze experts tijdens hun **zitdagen**. Langskomen kan enkel **op afspraak!** Het eerstelijnsadvies van Boerenbond is het **eerste half uur gratis**. Voor eventuele nazorg (dossier samenstellen, formulieren invullen ...) of permanente dossieropvolging wordt een vergoeding gevraagd. Voor gespecialiseerde aangelegenheden wordt doorverwezen naar een expert van SBB.

Wegens verlof vallen enkele zitdagen in de zomermaanden weg. Heb je een dringende vraag dan verwijzen we je graag door naar de advieslijn of een zitdag in de buurt.

Antwerpen	datum	enkel op afspraak	telefoon	adres
Brecht	19 aug	dinsdag (9.30-12.00)	016 28 61 61	SBB, Vaartstraat 79
Sint-Katelijne-Waver	27 aug	2e en 4e woensdag (9.30-12.00)	016 28 61 61	SBB, Mechelsesteenweg 109 A
Geel	21 aug	donderdag (9.30-12.00)	016 28 61 61	Boerenbond, Maal 1
Vlaams-Brabant	datum	enkel op afspraak	telefoon	adres
Pepingen	18 aug	maandag (10.00-14.00)	0473 88 21 05	Dravershof, Ninoofsesteenweg 94
Leuven	19 aug	dinsdag (9.00-12.00)	0473 88 21 05	Boerenbond, Diestsevest 40
Londerzeel	27 aug	2e en 4e woensdag (9.00-13.00)	0473 88 21 05	Gildenhuis, Gildenstraat 19
Neerlinter	21 aug	1e en 3e donderdag (9.30-12.00)	0473 88 21 05	KBC Verzekeringen, Kasteelstraat 8
Bekkevoort	28 aug	2e en 4e donderdag (9.30-12.00)	0473 88 21 05	SBB, Staatsbaan 106
Limburg	datum	enkel op afspraak	telefoon	adres
Genk	na afspraak	na afspraak	011 30 37 10	Boerenbond, Jaarbeurslaan 29, 2de verdiep
Sint-Truiden	2 sep	tweewekelijks op dinsdag (9.00-12.00)	011 30 37 10	SBB, Tiensesteenweg 178, blok A (boven Decathlon)
Bree	27 aug	tweewekelijks op woensdag (9.00-12.00)	011 30 37 10	SBB, Peerderbaan 21
Tongeren	4 sep	tweewekelijks op donderdag (9.00-12.00)	011 30 37 10	SBB, Aniciuspark 16
Oost-Vlaanderen	datum	enkel op afspraak	telefoon	adres
Aalst	9 sep	tweewekelijks op dinsdag (9.00-12.00)	09 243 88 28	SBB, Korte Keppestraat 7 bus 11
Oudenaarde	10 sep	tweewekelijks op woensdag (9.00-12.00)	09 243 88 28	SBB, Wortegemstraat 22
Zottegem	11 sep	tweewekelijks op donderdag (9.00-12.00)	09 243 88 28	K40, Kloosterstraat 40
Maldegem	9 sep	tweewekelijks op dinsdag (9.00-12.00)	0474 49 75 58	SBB, Koning Leopoldlaan 81G
Lochristi	4 sep	donderdag (9.00-12.00)	0474 49 75 58	SBB, Rivierstraat 62
Sint-Denijs-Westrem	21 aug	donderdag (14.00-16.00)	0474 49 75 58	Boerenbond, Kortrijksesteenweg 1144 J
Beveren	27 aug	2e en 4e woensdag (13.00-16.00) (nieuwe weekdag)	0477 34 17 77	SBB, Gentseweg 188
West-Vlaanderen	datum	enkel op afspraak	telefoon	adres
Diksmuide	18 aug	maandag (9.00-12.00)	0478 34 39 50	SBB, Kaaskerkestraat 100
Roeselare	19 aug	dinsdag (9.00-16.00)	051 26 03 80	Boerenbond, Diksmuidsesteenweg 406
Veurne	20 aug	woensdag (9.00-12.00)	0478 34 39 50	Dienstencentrum De Zonnebloem, Zuidstraat 67
Loppem	19 aug	dinsdag (14.00-16.00)	0474 49 75 58	SBB, Autobaan 6A
Gistel	2 sep	tweewekelijks op dinsdag (9.00-11.30)	0474 49 75 58	Vrijtijdscentrum Zomerloos, Sportstraat 1
Ieper	19 aug	tweewekelijks op dinsdag (9.30-13.00)	09 243 88 28	SBB, Diksmuidseweg 95
Zwevegem	20 aug	tweewekelijks op woensdag (9.00-12.00)	09 243 88 28	SBB, Harelbeekstraat 169
Tielt	21 aug	tweewekelijks op donderdag (9.00-12.00)	09 243 88 28	SBB, Sint-Janstraat 185

Heb jij een vraag over je bedrijf? Bel dan onze advieslijn 016 28 61 61.

Mailen kan ook naar advies@boerenbond.be.

eerste halfuur is gratis

DAG VAN DE LANDBOUW ZONDAG 14 SEPTEMBER

Melkvee met eigen zuivelverwerking

TIELEN In Tielen bij Kasterlee, in het hart van de groene Kempen, vind je melkveebedrijf De Melkweg, met eigen akkers en zuivelverwerking. Met het hele gezin werken ze samen om de 300 melkkoeien te verzorgen en er het voeder zelf te telen. De koeien op hun beurt belonen de familie Vansant-Cools met heerlijke, gezonde melk, die ze in hun keuken omtoveren tot melkproducten met de authentieke smaak van vroeger. Bij De Melkweg worden heerlijk-eerlijke hoeveproducten gemaakt. Allemaal puur natuur, zonder bewaarmiddelen, palmolie, geur- of kleurstoffen. De familierecepten van Ann smaken zo goed, dat de hoeveproducten intussen in verschillende verdeelpunten beschikbaar zijn. De liefde voor de stiel, voor de koeien en voor elkaar, maakt dat Rob en Ann elke dag van de week met goesting opstaan en er invliegen. Die liefde kan iedereen proeven in elk potje met een label van De Melkweg. Je kan tijdens de Dag van de Landbouw een rondleiding op het bedrijf volgen en een kijkje nemen in de productiekeuken waar de hoeveproducten vers bereid worden. Er is een springkasteel voor de allerkleinsten en de winkel zal zeker open zijn om de verse hoeveproducten mee naar huis te kunnen nemen. Proef hier met volle goesting van de melkproducten en de boerenstiel! ■

De Melkweg, Kleine Broek 30

Ontdek alle bedrijven op www.dagvandelandbouw.be

Oproep organisatoren verlichte tractorparades

BEWEGING We zitten midden in de zomer maar toch blikken we al even vooruit naar de gezellige wintertijd met een hoop verlichte tractorparades. Ook dit jaar zetten we deze tochten terug in de kijker in samenwerking met Radio 2. Organiseer jij komende winter met het bestuur van je bedrijfsgilde, studiekering, vakgroep, Groene Kring, KLJ of Landelijke Gilde ook een tocht? Geef het dan voor 31 augustus door aan je consulent of stuur een mailtje naar tractorparade@landelijkegilden.be. Ook de overeenkomst met Sabam/Unisono blijft dit jaar bestaan. Opnieuw heeft Boerenbond een globale overeenkomst afgesloten met Sabam/Unisono voor alle tractortochten van Boerenbond, Landelijke Gilden, Groene Kring en KLJ die aangemeld zijn en passen binnen onze samenwerking met Radio 2.

De rekening van deze overeenkomst betaalt Boerenbond als steun voor jullie prachtige en hartverwarmende initiatieven. Landelijke Gilden verzamelde de ervaringen van de afgelopen jaren rond de organisatie van een verlichte tractorparade in een draaiboek. Bestuursleden kunnen deze informatie raadplegen op de website of via hun consulent Landelijke Gilden. We kijken samen al uit naar een winter vol sfeer en gezellige tractorparades! ■

Lien Vandebroeck, regioconsulent Boerenbond
lien.vandebroeck@boerenbond.be

Boerderij op stelten in Pelt was een groot succes

ONTMOETING Eind juni bezochten zo'n 330 leerlingen van het vijfde leerjaar van de Peltse lagere scholen het bedrijf van Bart en Ansje Schildermans; dit in het kader van #BOOST (BOerderij Op STelten). Heel wat vrijwilligers van Landelijke Gilden, Ferm, Groene Kring en de bedrijfs-gilde zorgden voor een onvergetelijke dag. De kinderen volgden een rondleiding op het bedrijf en namen deel aan tal van workshops: van melk tot boter, kraak de code van het ei, een boerenquiz, een hindermissenparcours ... Op die manier leerden ze op een speelse, interactieve manier heel wat bij over de moderne landbouw. Daarnaast waren de jagersvereniging, een herder met zijn schapen en een lokale imker aanwezig en verzorgden zij een interessante workshop. Ook iets lekkers werd natuurlijk niet uit het oog verloren. De kinderen kregen allemaal een appel, een hamburger en een ijsje. In Pelt maken ze zich al klaar voor een volgende editie! ■

Machteld Steensels, regioconsulent
machteld.steensels@boerenbond.be

- 1 De varkenspuzzel leert de kinderen op een bevattelijke manier de delen van het varken kennen en de gerechten die we ermee bereiden.
- 2 De kinderen volgen geblinddoekt een parcours.
- 3 De herder legt het verschil uit tussen mensenhaar en schapenwol.
- 4 Ravotten op de stroberg.
- 5 Tijdens interactie workshops (over onder andere de bodem) leerden de kinderen de sector kennen.

Consensusteksten Faunabeheerzone 8

WILDSCHADE De everzwijnenproblematiek is complex, onder meer omdat er diverse betrokken partijen zijn. Daarom heeft de overheid sinds 2016 een wettelijk kader uitgewerkt om het probleem via overleg met alle belanghebbenden aan te pakken. Afgelopen voorjaar kwamen de partners uit zone 8 opnieuw samen. Dat is de regio ten zuiden van Brussel en Leuven met E40 en E19 als grenzen. Elke faunabeheerzone stelt een consensustekst op die doelstellingen en concrete maatregelen bevat voor het everzwijnenbeheer. Het is de wildbeheereenheid (WEB) die deze tekst lokaal vertaalt in overleg met de betrokken actoren.

Samenvatting consensustekst

De zone werd ingedeeld in vijf deelzones met aangepaste doelen. In zones A en E is het doel om populatievestiging te vermijden en nulschade te realiseren. In zones B en C wil men de schade maximaal beperken via populatiecontrole. In zone D ten slotte zet men in op het voorkomen van schade buiten het gebied.

Maatregelen

Om deze doelen te bereiken engageerden alle actoren zich tot het informeren en sensibiliseren van de eigen achterban over de everzwijnenproblematiek. Via de juiste kanalen wordt aanwezigheid en schade gemeld. Alle actoren engageren zich om op het terrein goed te

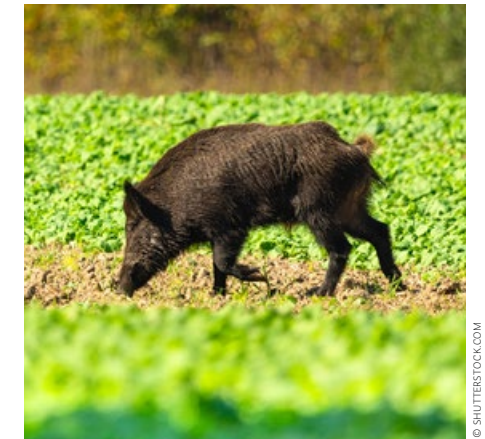
monitoren wat er gebeurt en de info te delen. Ze leveren inspanningen en nemen preventieve maatregelen met info uit onder andere het ANB-handboek 'De natuur als goede buur'. Met het oog op het voorbereiden van faunabeheer werken de actoren samen om bejaging zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Door blijvende participatie in overlegmomenten en actief meedenken in functie van van (toekomstig) beleid blijft de coördinatie behouden.

Nieuwe werkwijze voor twee zones

Om de transparantie en duidelijkheid rond de achterliggende doelstellingen van de consensustekst te bevorderen, wordt voortaan gebruikgemaakt van een methodiek van gestructureerde besluitvorming. Deze aanpak stelt een set van faunabeheerdoelstellingen centraal als uitgangspunt. Er komen een reeks onderscheiden en onderbouwde doelstellingen per faunabeheerzone, in plaats van één overkoepelende doelstelling. Tijdens het overleg gaven de stakeholders een score aan elke doelstelling volgens belangrijkheid. Hieruit volgen aangepaste maatregelen.

Schade melden blijft cruciaal

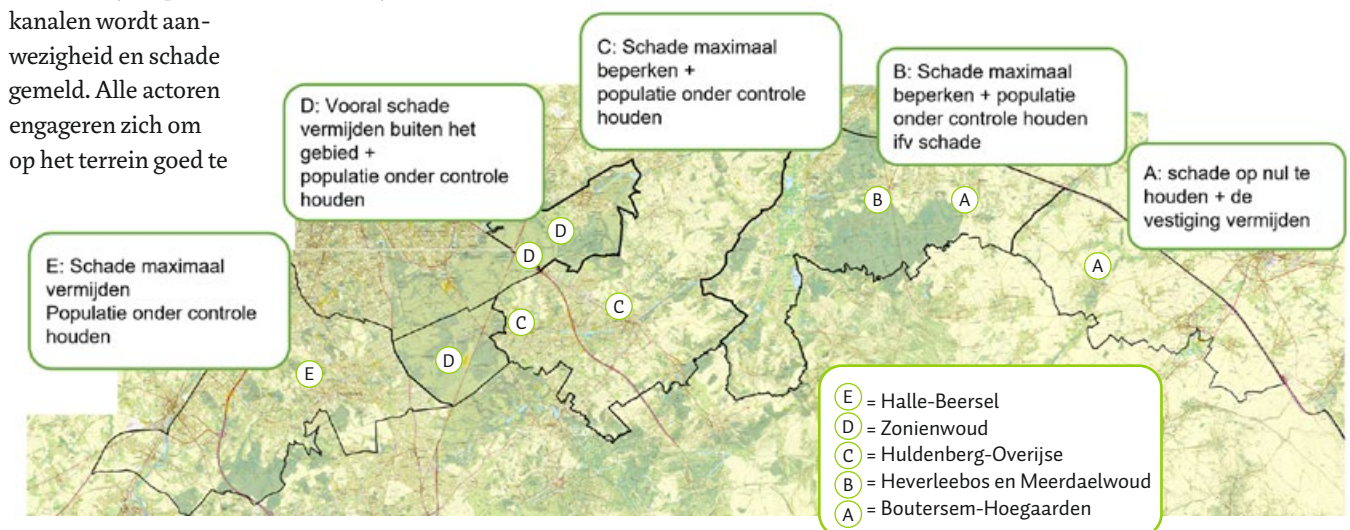
In de consensustekst is onder meer opgenomen dat het belangrijk is om

schade door everzwijnen te melden. Schademeldingen vormen een essentieel instrument voor het ontwikkelen van een lokaal gedragen en doordachte aanpak van het everzwijnenbeheer. Ze bieden inzicht in de locaties waar de overlast het meest acuut is en helpen bij het bepalen van prioritaire aandachtspunten binnen het beheer. Melden kan via volgende kanalen: Wild in Zicht (app), Wilder (app), Waarnemingen.be (website). INBO centraliseert alle meldingen, en brengt zo het populatieverloop in kaart. ■

Mieke Huyck, regioconsulent Boerenbond
mieke.huyck@boerenbond.be

www.everzwijnen.be

Held van't Veld was terug een succes!

ACTIVITEITEN Deze zomer organiseren onze Groene Kringgewesten weer tal van activiteiten. Onze nationale sport Held van't Veld kan niet ontbreken. In alle provincies barst deze zomer de strijd los om de titel van Held van't Veld te krijgen. Onze provinciale wedstrijd ging door op 13 juli in Moorsel. De provinciale titel werd behaald door 'Wase Boerkes 1' van Groene Kring Sint-Niklaas - Beveren. De zilveren en bronzen medaille waren voor 'De Joenges' van Groene Kring Dendermonde en 'Van Babel', een lokaal gevormd team. Deze drie ploegen stromen nu door naar de nationale finale op zondag 31 augustus in Raeren (Oost-België). Daar nemen de drie beste teams van de verschillende provincies het tegen elkaar op. Groene Kring Dendermonde zorgde ervoor dat de Groene Kringers in Oost-Vlaanderen terug een zalige namiddag beleefden op de provinciale wedstrijd. De landbouwgerelateerde proeven werden op een snel tempo afgelegd. Maar ook tactiek en overleg waren van belang om kans te maken op de provinciale titel. Na de provinciale Held van't Veld wedstrijd werd er nog nagepraat en de dorst geleest! Dankjewel aan Groene Kring Dendermonde voor de geweldige organisatie! Op naar de nationale competitie! ■

Joke Van Heesvelde, organisatieconsulent Groene Kring
joke.vanheesvelde@groenekring.be

Korte looplijnen en maximaal koecomfort bij de familie Vanhaele – Dellaert.

Arbeidsefficiëntie in het Meetjesland

BEDRIJFSBEZOEK Op woensdag 9 juli gingen de Oost-Vlaamse studiekringen Aalstse melkveehouders en Oudenaardse melkveehouders op studiereis naar het Meetjesland. De focus lag op arbeidsefficiëntie.

Vers gras naar de stal

In de voormiddag werd een bezoek gebracht aan het melkveebedrijf Byl – Claeyns in Waarschoot. De melkveestal sprong in het oog door zijn eenvoudige, maar toch door-dachte opstelling. In een lange drievoudige stal werden de koeien op watermatrassen gehuisvest. Door deze stalopzet is de stal erg luchtig en aangenaam vertoeven voor de koeien. De koeien worden gemolken in een 24-stands binnenmelker, en kunnen na de carousel uitgeselecteerd worden in een behandelstraat waar de dieren geïnsemineerd, bekapd of behandeld kunnen worden. Met een Grasstech Zero-Grazer brengt Frederik van maart tot november vers gras bij de koe, als het gras aan de groei wil blijven natuurlijk. Vooral enkele jaren terug - door de zeer hoge sojaprijzen - kon hij daardoor een aanzienlijk deel soja uitsparen. Daarnaast verhoogt het de drogestofopname bij de koeien en maximaliseert het zo de eiwitopbrengst van eigen land.

Automatisch voersysteem en koecomfort

Na de middag ging de groep op bezoek bij de familie Vanhaele – Dellaert, eveneens in Waarschoot. Het bedrijf investeerde recent in automatisatie door de installatie van vijf melkrobots en een automatisch voersysteem. Hierdoor steeg de melkproductie met vier liter per koe. De looplijnen zijn kort en het comfort voor de koeien, met recent zand in de boxen, maximaal. Een aparte vaarzensgroep zorgt ervoor dat deze groep minder stress en competitie ondervindt, waardoor de vaarzen ook beter doorpieken in de melkgift. Grote strohokken voor de droge koeien met bovendien een dagvers droogstands-rantsoen op maat - gebracht door het automatisch voersysteem - zorgen ervoor dat de koeien probleemloos opstarten.

Deze twee familiebedrijven konden dankzij efficiënte bedrijfsopzet het bedrijf runnen zonder externe arbeidskrachten. Enkel met wat hulp van kinderen en/of ouders slagen zij er in van meer dan één miljoen liter melk per volwaardige arbeidskracht te halen. ■

Jonas Hanssens, melkveeconsulent
jonas.hanssens@boerenbond.be

Slakkenkorrel correct toepassen

DEMO Op 26 juni organiseerden de Provincie West-Vlaanderen, samen met Inagro, Boerenbond, het Agentschap Landbouw & Zeevisserij, Inagro en TACO, een demonamiddag voor loonsproei-ers en landbouwers over het correct toepassen van slakkenkorrels en de impact ervan op onze drinkwaterproductie. De problematiek van slakkenkorrels, op basis van de actieve stof metaldehyde, werd grondig geduid door Ine Soenen (provincie West-Vlaanderen) en Ellen Pauwelyn (Inagro). Boerenbond vulde aan dat het in de toekomst nog belangrijker zal worden om aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen om geen erkenningen te verliezen. In West-Vlaanderen liggen drie belangrijke waterproductiecentra die gevoed worden met oppervlaktewater (drinkwateronttrekkingsgebied). Voor dat water gelden er toetsingswaarden. Voor stoffen die moeilijk uit het water gezuiverd kunnen worden, is de

toetsingswaarde erg laag. Het overschrijden ervan geeft aanleiding tot een innamestop van water voor drinkwaterproductie. Eén slakkenkorrel (4% metaldehyde) volstaat om 7000 l water te bevuilden op basis van de drinkwaternorm. Het correct toepassen is uiterst belangrijk om innamestops te voorkomen en de erkenning voor metaldehyde te behouden. Daarom werd getoond hoe strooiers correct afgesteld moeten worden of welke aangepaste technieken kunnen gebruikt worden. Er werd ook aandacht besteed aan slakkenkorrels op basis van ijzerfosfaat en welke subsidies hierbij kunnen ondersteunen. Recent werden een aantal noodtoelatingen (15/9 – 14/12/25) voor ijzerfosfaat goedgekeurd, waardoor een hoger aantal toepassingen mogelijk is. ■

Stefanie Delbeke en Karolien Cools,
Sectorconsulenten
stefanie.delbeke@boerenbond.be,
karolien.cools@boerenbond.be

Geert Laureys, voorzitter sectorvkgroep Pluimvee en beste bijlwerper van de groep.

Slotactiviteit vkgroep pluimvee

ONTMOETING Het was alweer twee jaar geleden dat de bestuursleden van de provinciale vkgroep pluim- en kleinvee van West-Vlaanderen nog eens samen kwamen buiten de muren van een vergaderzaal. Begin juni stond er een etentje gepland in La Howarderie, in Le Bizet, net over de grens van West-Vlaanderen, in Henegouwen. Vooraleer de voetjes onder tafel te schuiven, werden de bestuursleden ondergedompeld in een bijzondere sport: bijlwerpen. Hoewel de vrouwen initieel wat voorzichtig toekeken naar deze buitengewone activiteit, ontpopten ze zich snel tot fanatieke werpers. Gelukkig was er een schutting voorzien tussen de verschillende banen. Algauw bleek Geert Laureys, als voorzitter van de sectorvkgroep Pluimvee ook aanwezig, duidelijk uit te blinken in deze vaardigheid. Met zijn score torende hij hoog boven de anderen uit. Na dit hilarisch uurtje, werden de maagjes gestild met een heerlijke entrecote of de vis van de dag. Er hing een losse sfeer en er werd veel leute gemaakt aan tafel. Daarenboven werden meteen plannen gesmeed om ook volgend jaar een afsluitend bestuursetentje te organiseren. ■

Ellen de Jong, sectorconsulent
ellen.de.jong@boerenbond.be

Vacatures

WERKERS

zoekt projectcoördinator landschapsbeheer & gladheidsbestrijding, Bekijk de vacature op p. 47

Commerciële berichten

Quotas

Nerd te koop en te koop gevraagd:
T. 0475 555 834 1038

Rollend materiaal

Gezocht: verreiker - kniklader minikraan, merk geen belang, mag werk aan zijn
T. 0495 277 174 1039

Te koop **occasie bietemolen** elektrisch aangedreven prijs 80 euro
T. 0475 372 173 1066

Tractoren

Gezocht: Tractor klein - groot - smalspoor, merk gn belang, mag werk aan zijn
T. 0495 277 174 1040

Serres

Olsthoorn greenhouse projects serre-afbraak, serrebouw en onderhoud.
T. 0032 495 186 352
www.olsthoorn.eu, info@olsthoorn.eu 1044

Te koop gevraagd

Te koop gevraagd: gebruikte Lely-schudders, MF en Fendt trekkers, alles aanbieden. T. 0471 203 040 1049

Te Koop gezocht

Te koop gevraagd vleeskalverenbedrijf
Jong gezin zoekt een eigen vleeskalverenbedrijf voor hun toekomst uit te bouwen.
Elk bedrijf is welkom om te bekijken of dit een passend bedrijf/locatie kan zijn voor ons, ook als het om oudere stallingen en/of woning gaat (ook al heeft het bedrijf een grondige renovatie/totale vernieuwing nodig), ook als u twijfelt of u wel/niet wil verkopen wanneer u deze advertentie ziet...
Ook al wenst u over een paar jaar te stoppen en heeft u geen opvolger, dan is dit dus de kans om uw levenswerk voort gezet te zien. Meld u aan (!) en dan bekijken wij of het gunstig is voor ons...
kalverenhouderij@outlook.com of 0477/25 93 87 1067

Verskillende

Te koop: vele gebruikte onderdelen van:
• Kuhn: maaiers, harken en schudders
• DF: schudders en harken
• Lely: schudders
• Vicon: maaiers
T. 0471 203 040 1055

Te koop gevraagd

Bakkerij te huur/te koop te Aalter Volledig ingericht T. 0495 657 219 1061

Voertuigen

DRINGEND GEZOCHT: - oude vrachtwagens, tractoren, grondverzetmachines, electro groepen, bestel- en personenwagens, 4x4, bussen enz.
T. 0475 731 859 ook WE 1062

Runderen

Luzerne in silo te koop in Geel. Prima kwaliteit. Analyses beschikbaar. T. +32 473 512 989 na 17:00 uur. 1063

Varkens

Gezocht: **NER-Dv** T. 0492 031 894 1064

Zoekertje plaatsen?

Mail naar **info@mediaservice.be** of bel 016 28 63 36

DEWYSE
VARKENS & BEESEN FORKHOUDEN
BIGGEN- EN VARKENSHANDEL
DANBRED
Your business. Our DNA.
BVBA Dewyse & Co.
Molenweg 6 • 8650 Klerken
0495-24 88 11 (Jo)
jo@varkensdewyse.be
www.varkensdewyse.be

Heeft u vastgoed te koop? Adverteer bij ons! Bel 016 28 63 33

AERTSEN makelaars
je houvast in vastgoed
AGRARISCH VASTGOED Noorderkempen
VERKOOP, ADVIES & BEMIDDELING
• Landbouwgronden
• Land- en tuinbouwbedrijven
• Melkvee-, varkens- en pluimveebedrijven
Huffelplein 1 • Loenhout • T. 03 270 76 25 • BIV 512.609
info@aertsenmakelaars.be • aertsenmakelaars.be

AGRO VASTGOED
VERKOOP HOEVES, NER EN GRONDEN LANDELIJK VASTGOED
• Danny De Pauw 0475-55 58 34
• Jo Mullie 0477-52 57 82
www.agrovastgoed.be

industrialbouw
VANEENOO
RAKESTRAAT 25A • 8750 WINGENE
051 65 61 78 INFO@VANEENOO.BE
WWW.VANEENOO.BE

STAES.COM TANKS VOOR DE LANDBOUW
Opslagtanks - Druktanks - Mengtanks - Roerwerken
BESTEL UW TANK OP MAAT GEBOUWD OF KIES ONLINE UIT ONZE VOORRAAD VAN MEER DAN 800 TANKS!

POLYESTEREN OPSLAGTANKS

- opslag van vloeibare meststof
  - vertikaal
  - platte bodem
- voor densiteit 1,3
- inox afsluitkraan met snelkoppeling
- inox mangatdeksel
- inox verankering

21.000L = Prijs op aanvraag
26.000L = Prijs op aanvraag
32.000L = Prijs op aanvraag
42.000L = Prijs op aanvraag
52.000L = Prijs op aanvraag
62.000L = Prijs op aanvraag
72.000L = Prijs op aanvraag
82.000L = Prijs op aanvraag
102.000L = Prijs op aanvraag

Door de sterk schommelende prijzen van de grondstoffen kunnen wij u niet van alle artikelen vaste prijzen geven

www.staes.com • tel: 0032 (0)14 25 93 00 • info@staes.com
Nijverheidsstraat 48 • B-2260 Oevel (nabij Herentals en Turnhout)

Volledige voorraad met prijzen op: WWW.STAES.COM

Wij hebben jou in 't oog. Jij ons?
www.mediaservice.be

Media service

WERKERS

WERKERS is dé referentie voor de organisatie van werk in de land- en tuinbouw en de groene sectoren: uitzendkantoor, agrarisch aannemer én bedrijfshulpverzekering in één.

We zijn op zoek naar een nieuwe collega m/v/x:

PROJECTCOÖRDINATOR LANDSCHAPSBEHEER & GLADHEIDSBESTRIJDING

Regio Oost- & West-Vlaanderen

Functie Als projectcoördinator aannemingswerken ben je verantwoordelijk voor de opvolging van projecten, van offerte tot oplevering. Je bouwt duurzame relaties met klanten, zoals lokale besturen en bedrijven, en met vennoten, zelfstandige landbouwers. Je volgt aanbestedingen op, stelt offertes op en coördineert de uitvoering van de werken. Je bewaakt de voortgang, kwaliteit en planning van de projecten en zorgt voor een vlotte samenwerking tussen alle betrokken partijen.

Profiel Je hebt uitstekende communicatieve vaardigheden en kunt zelfstandig en resultaatgericht werken. Met een sterk organisatorisch inzicht coördineer je het projectbeheer en denk je oplossingsgericht. Ervaring in de agrarische of groensector is gewenst, evenals een rijbewijs B. Je bent ook bereid telefonische permanentie te verzorgen tijdens de winter en spreekt bij voorkeur Nederlands, met een basiskennis van Frans.

AANBOD Het aanbod omvat een voltijds contract van onbepaalde duur, met een verloning op maat van je ervaring. Je ontvangt een bedrijfswagen, laptop, smartphone en extra voordelen zoals 32 verlofdagen, maaltijdcheques en een hospitalisatieverzekering. Je krijgt veel zelfstandigheid en ruimte om je als projectcoördinator verder te ontwikkelen in een groeiende organisatie.

Info via https://uitzenden.werkers.be/projectcoördinator-landschapsbeheer-gladheidsbestrijding-oost-west-vlaanderen/

Interesse?

Bezorg dan zeker jouw CV en motivatiebrief via aanwerving@werkers.be
Diestsevest 40, 3000 Leuven
Info: 016 28 64 63

WWW.WERKERS.BE

Plaats uw zoekertje in *Boer&Tuinder*

VUL JE ZOEKERTJE ONLINE IN VIA MEDIASERVICE.BE/ZOEKERTJES !

of

VUL HIER UW ZOEKERTJE IN

Per vakje één letter, cijfer, teken of spatie. Invullen in hoofdletters a.u.b.		Leden	Niet leden
1		VASTE PRIJS € 7,50	VASTE PRIJS € 10,-
2			
3			
4			
5			
6		€ 9,-	€ 12,-
7		€ 10,50	€ 14,-
8		€ 12,-	€ 16,-
9		€ 13,50	€ 18,-
10		€ 15,-	€ 20,-

PERSOONLIJKE GEGEVENS

Firma: _____
 Naam: _____
 Straat: _____ Nr.: _____
 Postcode: _____ Gemeente: _____
 Tel.: _____ E-mail: _____
 BTW: _____
 Lidnr. Boerenbond: _____

STUREN NAAR

Minstens één week vóór verschijnen opsturen:

Mediaservice
 Diestsevest 40, 3000 Leuven
 Tel.: 016/28 63 33
 info@mediaservice.be

Via overschrijving op rekening **BE03 7364 0333 7784** op naam van Boerenbond vzw en met vermelding "Zoekertje Boer&Tuinder"
Ik stuur een kopie van bewijs van betaling mee. Zonder bewijs van betaling ontvang ik automatisch een factuur.

Handtekening: _____

Stopzetting van gereserveerde inlassingen dient schriftelijk gemeld te worden.

Advertenties voor de verkoop van honden en katten zijn onderworpen aan het KB van 27/04/2007 (verschenen in het Belgisch Staatsblad van 06/07/2007). Hierdoor is het verboden voor particulieren om honden en katten, zowel gratis als tegen een prijs, te verhandelen zonder vergunning. Advertenties onroerend goed: zie Vlaamse regelgeving publi's onroerend goed - www.ruimtelijkeordening.be of kader bij notariële verkopen. Mediaservice behandelt uw gegevens met zorg. De gegevens die u opgeeft zullen ons in staat stellen aan uw vraag te voldoen en u regelmatig op de hoogte te brengen van onze verschillende activiteiten. U beschikt op elk ogenblik over het recht tot inzage, wijziging of schrapping. Deze gegevens mogen zonder tegenbericht van u, doorgegeven worden aan derden. U kunt onze privacyverklaring te allen tijde raadplegen via onze website: www.mediaservice.be/privacy.

Mediaservice
 gericht adverteren

GEWENSTE RUBRIEK

DIEREN
 stieren
 runderen
 varkens
 schapen
 geiten
 paarden
 struisvogels

MATERIEEL
 aanhangers
 voertuigen
 tractoren
 diversen rollend materieel
 melkinstallaties

ALLERLEI
 quota
 verschillende
 huwelijken
 te huur
 te koop gevraagd
 bloemen - planten
 serres

WERKAANBOD
 jobs

ONROERENDE GOEDEREN
 te koop / te huur gevraagd
 te koop / te huur
 weideseizoen

VERSCIJNINGSDATA

Aantal inlassingen: _____
 wekelijks
 tweewekelijks

KOSTPRIJS

TUSSENTOTAAL ZOEKERTJE = _____
 zoekertje met kader + € 2,50

ik wil de reacties op mijn zoekertje laten toekomen bij Mediaservice + € 4,-

stuur mij een bewijsnummer a.u.b. + € 2,-

TUSSENTOTAAL = _____
 aantal inlassingen x _____ = _____

ik wil een factuur (voor een bedrag kleiner dan € 25,-) + € 3,-

TOTAAL = _____

Boer&Tuinder

Weekblad voor leden van Boerenbond

ISSN 0772-7054

REDACTIE

Elisabeth Mertens (directeur),
 Tessa De Prins (woordvoerder),
 Sandra Michiels (hoofdredacteur),
 Liesbet Corthout (adjunct-hoofdredacteur),
 Jo Gennez (redactiecoördinator),
 Gerrit Budts, Ivan De Clercq, Tom Dewanckele en
 Sanne Nuyts (journalist),
 Hanne Geleyns (redactiesecretariaat).

VORMGEVING

Kris Thielemans en Frank Taillieu (grafisch redacteur)
 Basiel Dehasselair, Hans Haegemans en Kim Lemin (vormgeving).

REDACTIEADRES

Diestsevest 40, 3000 Leuven, boer&tuinder@boerenbond.be
 T. 016 28 61 55

RECLAMEREGIE MEDIASERVICE

Philippe Persoons, Kathleen Peeters (verkoop),
 Eleni Baert (productie en administratie),
 Winnie Doms (administratie).

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Loes Lysens, Boerenbond vzw
 Diestsevest 40, 3000 Leuven

DRUKKERIJ

Graphius Group, Oostakker

De oplage van *Boer&Tuinder* wordt gecontroleerd door CIM.
 Gemiddelde oplage per nummer 14.419 ex.
 Winnaar BTOB-Award 2019. Lid van WE MEDIA.

Voor het overnemen van artikelen uit *Boer&Tuinder* is steeds schriftelijke toestemming van de redactie nodig. Bronvermelding is altijd verplicht.

Boer&Tuinder niet ontvangen?

Bel 016 28 60 00 of mail naar tijdschriften@boerenbond.be

Wil je adverteren in Boer&Tuinder?

Neem contact op met Mediaservice
 016 28 63 33 of info@mediaservice.be
www.mediaservice.be

Zoek je andere info?

Recente marktberichten, de contactgegevens van je consulent, het startuur van een voordracht ... raadpleeg onze website:
www.boerenbond.be

 Volg ons op Facebook,
www.facebook.com/boerenbond

 Volg ons op Instagram,
[@boerenbond.be](https://www.instagram.com/boerenbond)

200 woorden

© METTESFOTOGRAFIE

Je oogst wat je gezaaid hebt

... of dat is toch de bedoeling. Terwijl in mais de bloei afloopt en de kolfzetting begint, is het meeste graan geoogst. Overal trokken zware pk's door de akkers om tarwe, gerst en andere granen te oogsten. Je zag boeren genieten wanneer het veld mooi stond, en eens goed vloeken wanneer het weer roet in het eten gooide.

De oogst is altijd weer het moment van de waarheid. Je haalt niet alleen gewassen binnen, je oogst ook de keuzes die je maanden eerder maakte. Heb je het juiste ras gekozen? Was de bemesting op tijd? Heb je op het goede moment ingegrepen tegen ziekten of insecten? Elk veld vertelt nu zijn eigen verhaal.

Toch blijft de oogst binnenhalen ook risico nemen. Eén fikse regenbui, een plaag of een haperende machine in oogsttijd kan het verschil maken. Geen seizoen is ooit hetzelfde. Dat maakt het spannend, maar ook onzeker. En de dorsmachines staan nog niet stil of de voorbereidingen voor het volgende teeltjaar worden gestart. De bodem bekijken, bemesten en eventueel groenbemesters inzaaien. Zo draait landbouw altijd door, seizoen na seizoen. Want landbouw is geen rechte lijn, maar een cirkel: van kennis, goede moed, energie en wat hulp van de natuur. ■

Sandra Michiels
 hoofdredacteur Boer&Tuinder
sandra.michiels@boerenbond.be

“De oogst is altijd weer het moment van de waarheid.”

Geslaagde Graspop en het is nog niet gedaan

In juni liet de zon zich steeds vaker zien. Het vakantiegevoel sluipt dan binnen, en in Dessel betekent dat maar één ding: Graspop Metal Meeting. Eén van de grootste festivals van België vormt jaarlijks het decor voor tienduizenden muzikliefhebbers. Ook dit jaar mochten wij er met onze vollegrondsaardbeien opnieuw deel van uitmaken. De voorbereidingen startten al eind april. Twee vaste standen op het festivalterrein en onze Red Corvette – de bekende aardbeienbar langs het veld – vormden opnieuw onze uitvalsbasis. Het weer zat duidelijk mee. Met temperaturen tot 30 graden was er veel vraag naar verfrissende traktaties. Onze aardbeien – puur of verwerkt in ijs – vonden dan ook gretig afzet bij het festivalpubliek. Wat ons telkens weer motiveert, is de spontane waardering die we van bezoekers krijgen. “Zelden zo’n lekkere aardbeien geproefd.” Dat soort reacties maakt het harde werk meer dan de moeite waard. Aan The Red Corvette kwamen festivalgangers even op adem, genoten ze van het uitzicht op de velden, en proefden ze onze sappige, zoete aardbeien, rechtstreeks van het veld. Op het festivalterrein zelf stonden er lange rijen voor onze ijsjes met aardbeien. Een mooi

compliment kunnen we ons niet wensen. Met een voldaan gevoel sloten we het festivalweekend af. We bereikten opnieuw ons doel: de Desselse vollegrondsaardbei én The Red Corvette op de kaart zetten. We kijken dan ook nu al uit naar Graspop 2026. Het teeltseizoen kende een sterke start. Onze planten waren krachtig en groeiden uit tot mooie, bloeiende gewassen in de tunnels. De aardbeien zelf waren groot, fraai gevormd en opvallend zoet en sappig – een genot voor onze klanten die ze rechtstreeks kopen aan onze kraampjes. Toch kende het seizoen ook uitdagingen. De aanhoudende hoge temperaturen, ook ’s nachts, zorgden ervoor dat de vruchten aanvankelijk kleiner bleven en de totale opbrengst lager lag dan gehoopt. In de vollegrondsteelt blijft de natuur de grootste factor. Na jarenlange ervaring weten we daar intussen mee om te gaan, maar het blijft telkens balanceren tussen verwachtingen en realiteit. Momenteel zijn we nog steeds aan het plukken, al verloopt dat op een rustiger tempo. We verwachten tot ongeveer half augustus door te gaan. Intussen zijn de planten voor volgend seizoen al besteld en worden die eind juli geleverd. In augustus staan er nog plantwerkzaamheden gepland – deels op definitieve bedden, deels op wachtbedden – om opnieuw een sterke start te verzekeren voor het komende seizoen. Ook buiten het festivalseizoen bruist het van de activiteit aan The Red Corvette. Op drie augustus organiseerden we opnieuw ons maandelijks ontbijt op het veld – telkens een voltreffer. Bezoekers konden er genieten van een uitgebreid ontbijt met onder meer spek en eieren, verse broodjes, verrassende aardbeidendesserts en natuurlijk het rustgevende uitzicht op onze aardbeinvelden. Daarnaast organiseren we van 15 tot 17 augustus een kinderevenement vol animatie. Kinderen kunnen zich uitleven op het springkasteel van Maya de Bij, meerijden in een miniatuurstoomtrein, zich laten schminken of ravotten in het witte zand. Ook een speelse puzzeltocht rond aardbeien maakt deel uit van het programma. Educatief én fun: precies wat we willen brengen met The Red Corvette. ■

Lange rijen voor onze ijsjes met aardbeien.

© ANNE SOETEN

DE IDEALE TANDEM

in wortelen, kolen en prei !

STERK OP
roest, witziekte,
echte meeldauw,
Mycosphaerella

PREVENTIEF
& CURATIEF

NATIVO® 75 WG

CURATIEF & PREVENTIEF

RUDIS®

BREED WERKINGSPECTRUM
roest, Alternaria, echte
meeldauw, Mycosphaerella,
witte roest, Phytophthora,
Sclerotinia

“De sterke melkprijs helpt me vooruit te blijven boeren”

Het was even wennen, twee nieuwe melkrobots. “Zowel voor mij als de koeien”, vertelt melkveehouder Guus Janssen (37) uit het Noord-Brabantse Velp. “Uiteindelijk levert het ons flexibiliteit en betere controle op. Zo kunnen we onze kwaliteit en efficiëntie blijven verbeteren. Daar heb ik een stevige basis voor nodig.”

“Sinds januari 2025 ben ik daarom lid van FrieslandCampina”, vervolgt Guus. “De toonaangevende melkprijs biedt perspectief op een rendabele toekomst. Dat we nu bij een internationale onderneming met een breed productportfolio zitten, geeft me het volste vertrouwen in de lange termijn.”

Dat doen we met elkaar

Word ook lid

Scan de QR en ontdek onze
8 zekerheden of ga naar
wordlid.frieslandcampina.nl

